

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2025

Chișinău

**pentru modificarea
Hotărârii Guvernului nr. 152/2022
cu privire la aprobarea Regulamentului
privind gestionarea mijloacelor financiare
ale Fondului național pentru dezvoltare regională și locală**

În temeiul art. 3 alin. (4) și art. 7 alin. (1) din Legea nr. 27/2022 privind Fondul național pentru dezvoltare regională și locală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 60, art. 76), Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Hotărârea Guvernului nr. 152/2022 cu privire la aprobarea Regulamentului privind gestionarea mijloacelor financiare ale Fondului național pentru dezvoltare regională și locală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 78, art. 207), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1.1. la Anexa nr. 1:

1.1.1 la pct. 6, sbpct. 6) va avea următorul cuprins:

„6) parteneriat – cooperarea autorităților administrației publice centrale și locale a sectorului public și privat, a societății civile în activitățile de planificare, elaborare și implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală;”

1.1.2 la pct. 7:

1.1.2.1 la sbpct. 1), după cuvintele „domeniilor de intervenție” se completează cu cuvintele „și măsurilor de finanțare”;

1.1.2.2 se completează cu sbpct. 5)¹, cu următorul cuprins:

„5)¹ beneficiar final - persoanele fizice sau entitățile care, direct sau indirect, beneficiază de rezultatele proiectului”;

1.1.2.3 sbpct. 8) se expune în redacție nouă, după cum urmează:

„8) durată a proiectului – perioadă cuprinsă între aprobarea finanțării proiectului, finalizarea acestuia și transmiterea costurilor investiționale” ;

1.1.2.4 la sbpct. 18), cuvântul „regulament” se substituie cu cuvântul „ghid”, iar „concursului” cu „apelului”.

1.1.2 La pct. 10, după cuvintele „coeziunea socială” se completează cu cuvintele „inclusiv prin prisma principiului egalității între femei și bărbați”.

1.1.3 la pct. 13:

1.1.4.1 la sbpct. 4), după cuvintele „*în domeniul dezvoltării*” se completează cu cuvintele „*regionale și*”;

1.1.4.2 la sbpct. 5), după cuvintele „*dezvoltare regională*” se completează cu cuvintele „*și locală*”.

1.1.4 la pct. 20, după cuvântul „*identificarea*” se completează cu cuvântul „*evaluarea*”.

1.1.5 la pct. 28:

1.1.5.1 la sbpct. 3), lit. b):

1.1.5.1.1 la liniuța 3, cuvintele „*responsabililor tehnici*” se substituie cu cuvintele „*diriginților de șantier*”;

1.1.5.1.2 la liniuța 4, cuvintele „*responsabile de implementarea proiectelor și lansarea lucrărilor incluse în proiecte;*” se substituie cu cuvintele „*prestatoare de servicii, lucrări și bunuri*”;

1.1.5.2 la sbpct. 4), cuvintele „*responsabilul tehnic*” se substituie cu cuvintele „*dirigintele de șantier*”;

1.1.5.3 la sbpct. 6), cuvântul „*recepționare*” se substituie cu „*recepție*”;

1.1.5.4 sbpct. 10) va avea următorul cuprins:

„10) *pentru asigurarea durabilității proiectelor, agențiile de dezvoltare regională vor asigura desfășurarea proceselor de evaluare postimplementare și monitorizarea ex-post a proiectelor, conform instrucțiunilor de monitorizare și evaluare, aprobate de autoritatea de elaborare a politicii de dezvoltare regională*”;

1.1.5.5 sbpct. 11) se abrogă.

1.1.6 pct. 30 se expune în redacție nouă, după cum urmează:

„30. *Implementarea programelor și proiectelor de dezvoltare locală se realizează în conformitate cu următoarele etape:*

1) *planul anual de finanțare a domeniului de dezvoltare locală se aprobă sau se actualizează, după caz, de către Consiliu, după aprobarea sau modificarea Documentului unic de program, prin hotărâre de Guvern;*

2) *în cazul proiectelor în curs de implementare, entitatea de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală va informa aplicantul proiectului privitor la cuantumul mijloacelor alocate pentru proiectul în cauză în anul respectiv și va solicita inițierea procedurilor de continuare a implementării proiectelor;*

3) *în cazul proiectelor noi, entitatea de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală va asigura realizarea următoarelor acțiuni:*

a) *după aprobarea sau modificarea, după caz, a Documentului unic de program, entitatea de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală va informa în termen de 3 zile beneficiarii proiectelor aprobate pentru finanțare și va asigura pregătirea contractelor de finanțare pentru implementarea proiectelor;*

b) *semnarea contractului de finanțare pentru implementarea proiectului va fi realizată doar după stingerea totală de către beneficiar a restanțelor la proiectele anterioare, finanțate din bugetul de stat și eliminarea integrală a obiecțiilor atestate în urma evaluării proiectului;*

c)după semnarea contractelor de finanțare a proiectelor, entitatea de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală va informa beneficiarii proiectelor despre cuantumul mijloacelor alocate pentru proiectul în cauză în planul anual de finanțare pentru anul respectiv și va solicita inițierea următoarelor proceduri de implementare:

- elaborarea caietului de sarcini pentru lansarea achizițiilor publice de lucrări, servicii și bunuri, în conformitate cu obiectivele proiectului și în limita finanțării aprobate;

- lansarea de către beneficiarii proiectelor, în calitate de autorități contractante, a concursurilor de achiziție publică pentru contractarea companiilor prestatoare de servicii, lucrări și bunuri;

- lansarea, prin proceduri separate, de către beneficiarii proiectelor, în calitate de autorități contractante, a concursurilor de achiziție publică pentru contractarea diriginților de șantier pentru supravegherea tehnică a lucrărilor în cadrul proiectelor;

- după adoptarea, în condițiile legii, a deciziilor de atribuire a contractelor de achiziții publice, beneficiarii proiectelor vor semna contractele de antrepriză, prestare servicii, furnizare bunuri și lansarea lucrărilor incluse în proiecte;

- după semnarea contractelor de achiziții publice, beneficiarii proiectelor vor transmite contractele atribuite, cu anexarea devizelor-oferte desemnate câștigătoare, către entitatea de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală, în vederea validării devizelor contractelor atribuite și actualizării bugetelor proiectelor în contractele de finanțare;

- lansarea proceselor de execuție a proiectelor, cu informarea entității de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală ;

4)entitatea de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală va asigura organizarea vizitelor periodice de monitorizare pe șantiere și va examina, în comun cu beneficiarul și dirigințele de șantier, mersul executării lucrărilor;

5)entitatea de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală va recepționa seturile de acte necesare pentru debursarea mijloacelor financiare pentru lucrările executate, bunurile furnizate și serviciile prestate de către companiile contractate, va asigura validarea acestora și va efectua demersurile necesare pentru executarea plăților solicitate;

6)entitatea de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală va participa în cadrul comisiilor de recepție la terminarea lucrărilor și în cadrul comisiilor de recepție finală a lucrărilor, în calitate de invitat;

7)entitatea de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală va asigura transmiterea costurilor investiționale către beneficiar sau, după caz, constatarea costurilor formate în urma implementării proiectului, în condițiile prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1235/2016 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de transmitere a costurilor investiționale, formate în urma achiziționării de bunuri, servicii, construcții, reconstrucții sau îmbunătățirii acestora din costul mijloacelor Fondului național pentru dezvoltare regională și locală și din alte surse;

8) în procesul de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare locală, entitatea de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală va prezenta autorității de elaborare a politicii de dezvoltare regională rapoarte semestriale și anuale de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare locală;

9) pentru asigurarea durabilității proiectelor, entitatea de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală va asigura monitorizarea ex-post a proiectelor conform unei Instrucțiuni aprobate de către autoritatea de elaborare a politicii de dezvoltare regională”.

1.1.7 pct. 36¹, se completează cu cuvintele „conform termenelor stabilite de aceștia în acordurile sau regulamentele de finanțare”.

1.2 la Anexa nr. 2:

1.2.1 pct. 1 se completează cu cuvintele „de intervenție”.

1.2.2 se completează cu punctul 3¹, cu următorul cuprins:

„3¹. În scopul asigurării transparenței procesului de identificare, evaluare, selectare, aprobare și implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională, apelurile de proiecte se vor desfășura prin intermediul Sistemului informațional pentru gestionarea programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală (SI GPPDRL)”.

1.2.3 la pct. 4:

1.2.3.1 la Măsura 1.1:

1.2.3.1.1 sbpct. 1), lit. a) se completează cu cuvintele „piețe regionale, hale de producție”;

1.2.3.1.2 la sbpct. 3) lit. a) va avea următorul cuprins:

„a) teritorialitate:

- serviciile create pot acoperi cel puțin 3 unități administrativ-teritoriale sau un oraș reședință de raion;

- cel puțin 20 mii de locuitori pot avea acces la serviciile create;

- pentru regiunea de dezvoltare Mun. Chișinău, serviciile create pot acoperi cel puțin 2 localități din suburbii.”;

1.2.3.1.3 la lit. c), liniuța 2, după cuvântul „instituții” se completează cu prepoziția „de”;

1.2.3.2 la Indicatorii de produs ai măsurii 1.1:

1.2.3.2.1 la lit. e), cuvintele „de tensiune înaltă” se exclud;

1.2.3.2.2 la lit. j) cuvintele „număr de” se exclud;

1.2.3.2.3 lit. m) se abrogă;

1.2.3.2.4 se completează cu literele o) și p), cu următorul cuprins:

„o) piețe construite/amenajate (număr);

p) hale construite/amenajate (număr)”;

1.2.3.3 la Măsura 1.2, sbpct. 3), lit. a) va avea următorul cuprins:

„a) teritorialitate:

- serviciile create pot acoperi cel puțin 3 unități administrativ-teritoriale sau un oraș reședință de raion;

- cel puțin 20 mii de locuitori pot avea acces la serviciile create;

- pentru regiunea de dezvoltare Mun. Chișinău, serviciile create pot acoperi cel puțin 2 localități din suburbii.”;

1.2.3.4 la Indicatorii de produs ai măsurii 1.2:

1.2.3.4.1 la lit. a) cuvintele „număr de” se exclud;

1.2.3.4.2 la lit. b) cuvintele „număr de” se exclud și se completează cu textul „(număr)”;

1.2.3.4.3 la lit. c) cuvintele „număr de” se exclud și se completează cu textul „(număr)”;

1.2.3.5 la Măsura 1.3, sbpct. 3):

1.2.3.5.1 lit. a) va avea următorul cuprins:

„a) teritorialitate:

- serviciile create pot acoperi cel puțin 3 unități administrativ-teritoriale sau un oraș reședință de raion;

- cel puțin 20 mii de locuitori pot avea acces la serviciile create;

- pentru regiunea de dezvoltare Mun. Chișinău, serviciile create pot acoperi cel puțin 2 localități din suburbii.”;

1.2.3.5.2 la Indicatorii de produs ai măsurii 1.3, la lit. a), b), e), cuvintele „număr de” se exclud și se completează cu textul „(număr)”.

1.2.4. la pct. 5:

1.2.4.1 la Măsura 2.1, sbpct. 1), lit. a), cuvintele „Normativelor adaptare a infrastructurii drumurilor pentru persoanele cu dizabilități” se substituie cu cuvintele „Normativelor de adaptare a mijloacelor de transport și a infrastructurii drumurilor la necesitățile persoanelor cu dizabilități”;

1.2.4.2 la sbpct. 3), lit a) se completează cu cuvintele: „și/sau Programul național de accelerare a dezvoltării mun. Bălți în calitate de pol de dezvoltare.”;

1.2.4.3 la Indicatorii de produs ai măsurii 2.1:

1.2.4.3.1. la lit. b), cuvintele „număr de” se exclud;

1.2.4.3.2. se completează cu lit. c) cu următorul cuprins:

„c) stații de așteptare, sisteme de achitare electronică în transportul public, sisteme inteligente de informare a călătorilor, sisteme de monitorizare video a traficului rutier în zonele cu circulație mare de călători, în special instituții de învățământ, instituții medicale (număr)”;

1.2.4.4. la Măsura 2.2:

1.2.4.4.1 sbpct. 1) se completează cu litera e), cu următorul cuprins:

„e) construcția/amenajarea piețelor regionale și/sau halelor în cadrul acestora” ;

1.2.4.4.2 la sbpct. 3), lit. a) se completează cu cuvintele: „și/sau Programul național de accelerare a dezvoltării mun. Bălți în calitate de pol de dezvoltare”;

1.2.4.4.3 la lit. b), liniuța 1, se completează cu cuvintele „mun. Bălți și/sau mun. Chișinău”;

1.2.4.4.4 la Rezultatele scontate în cadrul proiectelor și programelor, la lit. c), cuvântul „regională” se exclude;

1.2.4.4.5 Indicatorii de produs ai măsurii 2.2 se expun în redacție nouă, după cum urmează:

„a) structuri de sprijinire a afacerilor nou-create (număr);

- b) *platforme investiționale pregătite (număr);*
- c) *centre de business regionale – clădiri de birouri pentru atragerea de investitori în domeniul TIC și BPO (număr);*
- d) *piețe construite/amenajate (număr);*
- e) *hale construite/amenajate în cadrul piețelor (număr);*
- f) *suprafață teritoriu amenajat (mp);*
- g) *acces asigurat la apeduct și servicii de sanitație (m);*
- h) *acces asigurat la gazoduct (m);*
- i) *acces asigurat la rețeaua de energie electrică (m). ”;*

1.2.4.5. la Măsura 2.3:

1.2.4.5.1 la sbpct. 1), lit. c) va avea următorul cuprins:

„c) *construcția/ reabilitarea complexelor sportive multifuncționale, clădirilor publice*” ;

1.2.4.5.2 la sbpct. 3), liniuța 3 se completează cu cuvintele: „, *mun. Bălți și mun. Chișinău*” ;

1.2.4.5.3 la Rezultatele scontate în cadrul proiectelor și programelor: lit. a) va avea următorul cuprins: „*spații publice modernizate și amenajate funcțional în zona de revitalizare (număr/mp²)*”;

1.2.4.5.4 la Indicatorii de produs ai măsurii 2.3, lit. a) –c) se expun în redacție nouă, după cum urmează:

„a) *zone de recreere (număr);*

b) *complexe sportive multifuncționale (număr);*

c) *curți ale blocurilor de locuințe amenajate (număr)*” ;

1.2.4.6 la Măsura 2.4, Rezultatele scontate în cadrul proiectelor și programelor:

1.2.4.6.1 la lit. a), după prepoziția „de” se completează cu cuvintele „*alimentare cu apă și*”;

1.2.4.6.2 la lit. c), după cuvintele „*stații de*” se completează cu cuvintele „*tratare/captare*”;

1.2.4.6.3 se completează cu litera d), cu următorul cuprins:

„d) *poligoane/ platforme de deșeuri/ gunoiști amenajate (număr)*”;

1.2.4.7 Indicatorii de produs ai măsurii 2.4 se expun în redacție nouă, după cum urmează:

„a) *lungimea rețelelor de canalizare centralizată construită/reabilitată (km);*

b) *sisteme de tratare a apei (număr);*

c) *stații de epurare a apelor uzate (număr);*

d) *rețele de iluminare stradală (km);*

e) *lungimea rețelelor de canalizare a apelor pluviale (km)*”.

1.2.5 la pct. 6, Măsura 3.1:

1.2.5.1 la sbpct. 4), lit. a) va avea următorul cuprins:

„a) *teritorialitate:*

- *serviciile create pot acoperi cel puțin 3 unități administrativ-teritoriale sau un oraș reședință de raion;*

- *cel puțin 20 mii de locuitori pot avea acces la serviciile create;*

- pentru regiunea de dezvoltare Mun. Chișinău, serviciile create pot acoperi cel puțin 2 localități din suburbii”;

1.2.5.2 Rezultatele scontate în cadrul proiectelor și programelor se expun în redacție nouă după cum urmează:

„a) localități cu acces la sistemul de aprovizionare cu apeduct construit/reabilitat (număr);

b) localități cu acces la sistemul de canalizare construit/reabilitat (număr);

c) cetățeni cu acces la sistemul de aprovizionare cu apeduct construit/reabilitat (număr);

d) cetățeni cu acces la sistemul de canalizare construit/reabilitat (număr) ”;

1.2.5.3 Indicatorii de produs ai măsurii 3.1 se expun în redacție nouă, după cum urmează:

„a) lungimea rețelelor de apeduct construite/reabilitate (km);

b) stații de captare a apei potabile construite/reabilitate (număr);

c) stații de tratare a apei potabile construite/reabilitate (număr);

d) stații pompare a apei potabile (număr);

e) castele de apă construite/reabilitate (număr);

f) rezervoare de apă potabile construite/reabilitate (număr);

g) lungimea rețelelor de canalizare construite/reabilitate (km);

h) stații de epurare/pompare a apelor uzate construite/reabilitate (număr);

i) stații de pompare a apelor reziduale construite/reabilitate (număr). ”

1.2.6 după pct. 6, se completează cu pct. 6¹, cu următorul cuprins:

„6¹. Pentru a asigura o monitorizare și evaluare detaliată a implementării măsurilor, indicatorii vor fi dezagregați, acolo unde este posibil, pe următoarele criterii: mediu (rural/urban), sex, vârstă, dizabilitate și etnie.”

1.2.7 la pct. 7:

1.2.7.1 în partea introductivă, cuvântul „concursului” se substituie cu „procesului”;

1.2.7.2 la sbpct. 2), după textul „2.2” se completează cu textul „2.3”.

1.2.8. la pct. 9:

1.2.8.1 sbpct. 1), lit. a), după cuvintele „pol de creștere” se completează cu cuvintele „mun. Bălți cu statut de pol de dezvoltare și mun. Chișinău”, iar după cuvântul „aprobat” se completează cu cuvintele „mun. Bălți, mun. Chișinău și asociațiile de proprietari din condominiu”;

1.2.8.2 la sbpct. 2):

1.2.8.2.1 lit. d) se completează cu cuvintele: „mun. Bălți cu statut de pol de dezvoltare și mun. Chișinău”;

1.2.8.2.2 se completează cu litera e), cu următorul cuprins:

„e) asociațiile de proprietari din condominiu – pentru Măsura 2.3”.

1.2.9 la pct. 10, cuvântul „concursului” se substituie cu cuvintele „apelurilor competitive/pe listă”;

1.2.9.1 la sbpct. 5), după cuvântul „penale” se completează cu cuvântul „nestinse”.

1.2.10 la pct. 15, sbpct. 3) cuvintele „de asistență tehnică” se exclud.

1.2.11 la pct. 18, sbpct. 1) se completează cu cuvintele „*cu excepția costurilor pentru studii de pref fezabilitate, costurilor de proiectare în cadrul proiectelor pe listă*”.

1.2.12 la pct. 19:

1.2.12.1 la sbpct. 2), cuvintele „*Ulterior, va fi debursată cea de-a doua tranșă din Fond*.” se exclud.

1.2.12.2 la sbpct. 3), cuvintele „*din sursele bugetului național*” se exclud.

1.2.13 la pct. 22:

1.2.13.1 la sbpct. 1), lit. b) după cuvântul „*dezvoltare*” se completează cu cuvântul „*regională*”, iar după cuvântul „*asigură*” se completează cu cuvintele „*prin intermediul agențiilor de dezvoltare regională*”;

1.2.13.2 la sbpct. 2), lit. a) se completează cu cuvintele „*prin intermediul SI GPPDRL*”;

1.2.13.3 la sbpct. 3):

1.2.13.3.1 la lit. a), după cuvântul „*realizată*” se completează cu cuvintele „*prin intermediul SI GPPDRL*”;

1.2.13.3.2 se completează cu litera g), cu următorul cuprins:

„*g) comisia de evaluare poate solicita clarificări sau explicații privind informația din notele depuse*”;

1.2.13.4 la sbpct. 4):

1.2.13.4.1 la lit. a), după cuvântul „*completată*” se completează cu cuvintele „*prin intermediul SI GPPDRL*”;

1.2.13.4.2 la lit. b), liniuța 2, se completează cu cuvintele „*cu întocmirea rapoartelor corespunzătoare*”.

1.2.14 după pct. 23 se completează cu pct. 23¹ cu următorul cuprins:

„*23¹. După aprobarea Documentului unic de program, după caz, a modificărilor la acesta, pentru proiectele de investiții capitale publice, aplicanții vor completa Formularul de identificare și evaluare a proiectului de investiții capitale publice conform Anexei nr.1 la Regulamentul cu privire la proiectele de investiții capitale publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.684/2022.*”

1.2.15 la pct. 24:

1.2.15.1 sbpct. 1) se completează cu cuvintele: „*și integrate în SI GPPDRL*”;

1.2.15.2 la sbpct. 4), cuvântul „*program*” se substituie cu cuvântul „*domeniu*”;

1.2.15.3 sbpct. 5) se completează cu litera f), cu următorul cuprins:

„*f) dovada consultării proiectului cu comunitatea locală, prin instrumente participatorii (consultări publice, focus grupuri, chestionare sau alte instrumente relevante) - după caz*”;

1.2.15.4 la sbpct. 6), cuvintele „*la punctul 6 din*” se substituie cu prepoziția „*în*” și se completează cu cuvintele „*și integrate în SI GPPDRL*”;

1.2.15.5 la sbpct. 7), lit. a), cuvintele „*la sediul agenției de dezvoltare regională la care este arondat aplicantul*” se substituie cu cuvintele „*online, prin intermediul SI GPPDRL*”;

1.2.15.6 la lit. b) după cuvântul „*dosarele*” se completează cu cuvintele „*nu vor putea fi*”, iar cuvintele „*de depunere*” și „*nu vor putea fi examinate*” se exclud;

1.2.15.7 lit. c)-f) se abrogă.

1.2.16 la pct. 25:

1.2.16.1 la sbpct. 1), cuvântul „anexate” se exclude și se completează cu cuvintele „și integrate în SI GPPDRL”;

1.2.16.2 la sbpct. 6) cuvintele „la punctul 6 din” se substituie cu prepoziția „în” și se completează cu cuvintele „și integrate în SI GPPDRL”;

1.2.16.3 sbpct 8) se expune în redacție nouă, după cum urmează:

„8) depunerea dosarului cererii de finanțare:

a) dosarul cererii de finanțare se depune online, prin intermediul SI GPPDRL, cu excepția documentației tehnice, care se depune la sediul agenției de dezvoltare regională la care este arondat aplicantul;

b) dosarele nu pot fi depuse în afara termenului de depunere indicat în anunțul concursului”;

1.2.16.4 se completează cu sbpct. 9), cu următorul cuprins:

„9) Până la aprobarea finală a acestora de către Consiliu, cererile de finanțare pot fi modificate sau actualizate de către aplicant, ca urmare a clarificărilor solicitate de comisie”.

1.2.17 în denumirea Secțiunii a 2-a, cuvintele „concursului în cadrul” se exclud.

1.2.18 la pct. 26:

1.2.18.1 cuvintele „concursului în cadrul” se exclud;

1.2.18.2 la sbpct. 1):

1.2.18.2.1 cuvântul „concursului” se substituie cu „apelului”;

1.2.18.2.2 la lit. a) cuvântul „concursului” se substituie cu „apelului”;

1.2.18.2.3 la lit. b), cuvântul „proiectului” se substituie cu „apelului”, iar cuvintele „ale apelului” se exclud;

1.2.18.2.4 la lit. c), cuvintele „concursului în cadrul” se exclud, iar cuvântul „concursului” se substituie cu „apelului”;

1.2.18.3 la sbpct. 2), lit. a) se completează cu cuvintele „prin intermediul SI GPPDRL”;

1.2.18.4 la lit. b), cuvintele „și nu poate fi mai mică de 30 de zile” se exclud.

1.2.18.5 la sbpct. 3):

1.2.18.5.1 la lit. a) cuvintele „concursului de apel competitiv” se substituie cu cuvintele „apelului competitiv”;

1.2.18.5.2 la lit. e) cuvintele „secretarul comisiei interministeriale va informa toți aplicanții privitor la rezultatele evaluării proiectelor conform rezultatelor raportului elaborat de către comisia interministerială. Deciziile comisiei sunt aprobate cu majoritate simplă de voturi. Raportul va include lista proiectelor aprobate, incluzând punctajul obținut, expuse în formă descrescătoare. În cazul proiectelor respinse, raportul va include argumentele sau cauzele respingerii acestora. În cazul proiectelor aprobate pentru etapa următoare, aplicanții vor fi informați despre necesitatea depunerii cererii de finanțare în termenele și în condițiile stabilite.” se exclud.

1.2.18.5.3 literele sbpct. se însemnează succesiv a), b), c), d).

1.2.18.6 la sbpct. 5):

1.2.18.6.1 lit. b) se completează cu cuvintele: *„La proiectele depuse de către agenții, vizitele în teren vor fi realizate cu participarea reprezentanților autorității de elaborare a politicii de dezvoltare regională”*;

1.2.18.6.2 la lit. c), alineatul doi, cuvântul „program” se substituie cu „domeniu”, iar „programului” cu „domeniului”.

1.2.19 se completează cu pct. 26¹, cu următorul cuprins:

„26¹. După aprobarea Documentului unic de program, după caz, a modificărilor la acesta, pentru proiectele de investiții capitale publice, aplicanții vor completa Formularul de identificare și evaluare a proiectului de investiții capitale publice conform Anexei nr.1 la Regulamentul cu privire la proiectele de investiții capitale publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.684/2022.”

1.2.20 la pct. 27:

1.2.20.1 sbpct. 1) se completează cu cuvintele *„și integrate în SI GPPDRL”*;

1.2.20.2 la sbpct. 6), cuvintele *„la punctul 6 din”* se substituie cu prepoziția *„în”*, iar după cuvântul *„aplicare”* se completează cu cuvintele *„și integrate în SI GPPDRL”*;

1.2.20.3 la sbpct. 7), lit. a), cuvintele *„la sediul autorității de elaborare a politicii de dezvoltare regională. Adresa și datele de contact ale persoanei responsabile vor fi indicate în anunțul publicat pe pagina web oficială a autorității și a agențiilor de dezvoltare regională”* se substituie cu cuvintele *„online, prin intermediul SI GPPDRL”*;

1.2.20.4 la lit. b), după cuvântul *„dosarele”* se completează cu cuvintele *„nu vor putea fi”*, iar cuvintele *„nu vor fi examinate”* se exclud;

1.2.20.5 lit. c)-f) se abrogă.

1.2.21 la pct. 28:

1.2.21.1 sbpct. 1) se completează cu cuvintele *„și integrate în SI GPPDRL”*;

1.2.21.2 la sbpct. 4), cuvântul „program” se substituie cu „domeniu”;

1.2.21.3 la sbpct. 6), cuvintele *„la punctul 6 din”* se substituie cu prepoziția *„în”*, iar după cuvântul *„aplicare”* se completează cu cuvintele *„și integrate în SI GPPDRL”*;

1.2.21.4 la sbpct. 7), lit. e), cuvintele *„Legii nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor în construcții”* se substituie cu cuvintele *„Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023”*.

1.2.21.5 sbpct. 8) va avea următorul cuprins:

„8) depunerea dosarului cererii de finanțare:

a) cererile complete de finanțare se depun online, prin intermediul SI GPPDRL, iar dosarul de suport al cererii de finanțare se depune la sediul agenției de dezvoltare regională la care este arondat aplicantul, în termenii prevăzuți în Ghid;

b) dosarele nu pot fi depuse în afara termenului de depunere indicat în anunțul concursului”;

1.2.21.6 se completează cu sbpct. 9), cu următorul cuprins:

„9) Aplicantul va fi notificat în sistem despre rezultatele depunerii”.

1.3 la Anexa nr.3:

1.3.1 la pct. 3, sbpct. 2) se abrogă.

1.3.2 după pct. 3 se completează cu punctul 3¹, cu următorul cuprins:

„3.¹ În scopul asigurării transparenței procesului de de selectare, evaluare, aprobare și implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare locală, apelurile de proiecte se vor desfășura prin intermediul Sistemului informațional pentru gestionarea programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală (SI GPPDRL).”

1.3.3 la pct. 5:

1.3.3.1 la Măsura 1.1, la *Indicatorii de produs în cadrul proiectelor de dezvoltare locală*, la lit. g), cuvintele „număr de” se substituie cu cuvântul „lungime” și se completează cu textul „(km.)”;

1.3.3.2 la Măsura 1.2, la *Indicatorii de produs în cadrul proiectelor de dezvoltare locală*, lit. a) se abrogă;

1.3.3.3 la Măsura 1.3, în tot textul, după cuvântul „elaborarea” se completează cu cuvintele „/actualizarea/modificarea”, la forma gramaticală corespunzătoare.

1.3.3.4 după Măsura 1.3 se completează cu Măsura 1.4, cu următorul cuprins:

„Măsura 1.4. Modernizarea/reparația capitală/reabilitarea drumurilor locale.

1) Prezenta măsură este orientată spre reparația, modernizarea sau reabilitarea drumurilor publice comunale (care asigură legătura dintre satul-reședință de comună și satele componente sau dintre acestea și obiectivele de interes comunal) și străzilor (drumuri publice din interiorul localităților), care sunt proprietate publică a unităților administrative-teritoriale de nivelul întâi, prin următoarele tipuri de proiecte:

a) reparația capitală a drumurilor comunale și străzilor principale.

b) modernizarea sau reabilitarea drumurilor comunale și străzilor secundare.

c) reabilitarea sau construcția căilor/platformelor pietonale de acces către instituțiile publice.

2) Durata de implementare a proiectelor finanțate nu poate depăși 12 luni. Termenul de implementare poate fi extins până la 18 luni, la decizia entității de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală, în conformitate cu principiile și criteriile prevăzute în Ghidul de aplicare.

Rezultatele scontate în cadrul proiectului:

a) beneficiari finali ai drumurilor locale (comunale și străzi) modernizate, reparate capital sau reabilite (număr cetățeni);

b) localități beneficiare ale drumurilor locale (comunale și străzi) construite/reabilite (număr).

Indicatorii de produs în cadrul proiectelor de dezvoltare locală:

a) lungimea drumurilor locale (comunale și străzi) modernizate, reparate capital sau reabilite (km);

b) lungimea căilor/platformelor pietonale de acces către instituțiile publice reabilitate sau construite (km). ”

1.3.4 la pct. 6:

1.3.4.1 la Măsura 2.1, sbpct. 1) se expune în redacție nouă, după cum urmează:

„1) Proiectele finanțate în cadrul prezentei măsuri sunt orientate spre asigurarea accesului la servicii sociale de calitate, prin implementarea următoarelor tipuri de proiecte elaborate, inclusiv prin prisma oportunităților de încadrare a persoanelor din categorii social-vulnerabile și accesibilizării persoanelor cu dificultăți în deplasare și persoanelor cu dezabilități:

a) construcția/reconstrucția instituțiilor educaționale, inclusiv construcția/reconstrucția și dotarea creșelor/a grupelor de creșă;

b) construcția/reconstrucția clădirilor administrative;

c) construcția/reconstrucția clădirilor instituțiilor din sistemul de ocrotire a sănătății, destinate prestării serviciilor medicale;

d) construcția/reconstrucția clădirilor destinate centrelor de zi pentru copii, centrelor de plasament temporar pentru copii, caselor comunitare pentru copii în situație de risc, precum și altor instituții de plasament pentru copii;

e) construcția/reconstrucția clădirilor destinate prestării serviciilor sociale pentru persoane vârstnice, persoane cu dizabilități, persoane cu necesități speciale;

f) construcția/reconstrucția centrelor multifuncționale;

g) construcția/reconstrucția centrelor maternale;

h) construcția/reconstrucția centrelor de plasament pentru victimele violenței în familie și/sau victimele traficului de ființe umane;

i) construcția/reconstrucția centrelor de asistență și consiliere pentru agresorii familiali;

j) dotarea cu echipamente, utilaje și mobilier a instituțiilor publice ca măsură complementară a proiectelor de infrastructură depuse la literele a-i) ” ;

1.3.4.2 Măsura 2.3, se expune în redacție nouă, după cum urmează:

„Măsura 2.3. Construcția, reconstrucția edificiilor sportive și a infrastructurii de recreere.

1) Proiectele finanțate în cadrul prezentei măsuri sunt orientate spre asigurarea implementării unor politici sociale eficiente pentru crearea condițiilor de recreere activă a populației și antrenarea copiilor, tinerilor și adulților în activități sportive, prin implementarea următoarelor tipuri de proiecte:

a) construcția și reconstrucția edificiilor sportive, inclusiv a terenurilor de sport și a terenurilor de joacă pentru copii;

b) înființarea și amenajarea zonelor de agrement în conformitate cu Legea nr. 591/1999 cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale (parcuri, locuri de joacă pentru copii, terenuri de sport, piste pentru bicicliști);

c) dotarea cu echipamente, utilaje și mobilier, ca măsură complementară a proiectelor de infrastructură depuse la literele a-b).

Rezultat scontat în cadrul proiectului: număr de beneficiari direcți ai infrastructurii create.

Indicatori de produs în cadrul proiectelor de dezvoltare locală:

a) locații/edificii sportive, terenuri de sport, terenuri de joacă pentru copii construite/reabilitate/amenajate (număr);

b) zone/parcuri de agrement reabilitate/amenajate (număr)” .

1.3.5 la pct. 7, sbpct. 1), după textul „1.2”, se completează cu textul „1.4”.

1.3.6 după pct. 7 se completează cu punctul 7¹, cu următorul cuprins:

„7¹. Pentru a asigura o monitorizare și evaluare detaliată a implementării măsurilor, indicatorii vor fi dezagregați, acolo unde este posibil, pe următoarele criterii: mediu (rural/urban), sex, vârstă, dizabilitate și etnie.”

1.3.7 la pct. 8:

1.3.7.1 la sbpct. 1), cuvintele „programelor și” se exclud, iar după textul „1.2”, se completează cu textul „1.4”:

1.3.7.2 sbpct. 4) se abrogă.

1.3.8 pct. 9 se completează cu cuvintele „care dispun de Planuri Urbanistice Generale sau care au aplicat pentru măsura 1.3” .

1.3.9 după pct. 9 se completează cu punctele 9¹ și 9², cu următorul cuprins:

„9¹. Pentru măsura 1.3 sunt eligibile toate autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi.

9². Pentru măsura 1.4 sunt eligibile autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi conectate la infrastructura de apă și canalizare sau a căror aliniament (conform Planului de amenajare a teritoriului, secțiunea apă și sanitație) nu afectează drumurile selectate spre intervenție. În cazul lipsei documentației de urbanism și amenajare a teritoriului, autorităților administrației publice locale vor depune o declarație pe propria răspundere privind faptul că aliniamentele acestora nu intersectează părțile carosabile ale drumurilor selectate pentru intervenție, cu includerea clauzelor corespunzătoare în contractele de finanțare.”

1.3.10 la pct. 22¹, după textul „1.2” se completează cu textul „1.4”, iar cuvintele „1 milion de lei pe localitate” se substituie cu „2 milioane de lei per localitate sau 5 milioane de lei per localitate în proces de amalgamare voluntară”.

1.3.11 după pct. 22² se completează cu punctul 22³, cu următorul cuprins:

„22³. În cadrul măsurii 1.4, pentru proiectele în valoare de peste 5 milioane de lei, aplicanții vor asigura o contribuție financiară de 10% din costul proiectului.”

1.3.12 după pct. 24 se completează cu punctul 24¹, cu următorul cuprins:

„24¹. În cazul în care proiectul finanțat din sursele partenerilor de dezvoltare stabilește termeni de achitare a contribuției sau de executare a proiectului, până la aprobarea finanțării din Fond, se consideră eligibile costurile realizate până la semnarea contractului de finanțare, dar după înregistrarea cererii de finanțare la entitatea de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală.”

1.3.13 la pct. 28:

1.3.13.1 după textul „1.2”, se completează cu textul „1.4”;

1.3.13.2 sbpct. 2) se completează cu litera c), cu următorul cuprins:

„c) cererile vor fi depuse online, prin intermediul SI GPPDRL, cu excepția documentației tehnice, care se depune la sediul entității de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală.”;

1.3.13.3 la sbpct. 3):

1.3.13.3.1 la lit. b), cuvintele *„în termen de 15 zile de la data finalizării proceselor de depunere a cererilor de finanțare”* se exclud, iar după cuvântul *„datelor”* se completează cu cuvintele *„în termenii stabiliți de Ghidul de aplicare la concurs”*. Propoziția a doua se exclude;

1.3.13.3.2 după lit. f) se completează cu litera f)¹, cu următorul cuprins:

„f)¹ proiectele care nu au documentația tehnică conformă, vor fi propuse Comisiei de evaluare pentru a fi excluse din concurs” ;

1.3.13.3.3 lit. k) se expune în redacție nouă, după cu urmează:

„k) rezultatele evaluării comisiei de evaluare sunt consemnate într-un raport, în baza căruia, autoritatea de elaborare a politicii de dezvoltare regională elaborează anexa la Documentul unic de program, care se înaintează spre avizare Consiliului și, ulterior, spre aprobare prin hotărâre a Guvernului. În termen de 3 zile lucrătoare de la data înregistrării deciziei de avizare de către Consiliu, rezultatele concursului și evaluării proiectelor se aduc la cunoștința aplicanților. În termen de 3 zile lucrătoare de la data recepționării rezultatelor evaluării, aplicanții pot depune o contestație către entitatea de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală, care va fi examinată de către comisia de evaluare, conform termenilor prevăzuți în Ghidul de aplicare” .

1.2.13.4 după sbpct. 3) se completează cu sbpct. 4) cu următorul cuprins:

„4) După aprobarea Documentului unic de program, după caz, a modificărilor la acesta, pentru proiectele de investiții capitale publice, aplicanții vor completa Formularul de identificare și evaluare a proiectului de investiții capitale publice conform Anexei nr.1 la Regulamentul cu privire la proiectele de investiții capitale publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.684/2022.

1.3.14 la pct. 29:

1.3.14.1 sbpct. 1) se completează cu cuvintele: *„și integrate în SI GPPDRL”;*

1.3.14.2 sbpct. 3) se abrogă;

1.3.14.3 sbpct. 4) se completează cu cuvintele: *„cu excepția unităților administrativ-teritoriale în proces de amalgamare voluntară sau amalgamate, care pot depune mai multe proiecte per domeniu de intervenție” ;*

1.3.14.4 la sbpct. 7), după cuvântul *„Consiliu”* se completează cu cuvintele: *„integrate în SI GPPDRL”;*

1.3.14.5 la sbpct. 8), lit. c), cuvintele *„Legii nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție;”* se substituie cu cuvintele *„Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023”;*

1.3.14.6 la sbpct. 9):

1.3.14.6.1 la lit. a), după cuvintele *„se depune”* se completează cu cuvintele *„online, prin intermediul SI GPPDRL, cu excepția documentației tehnice, care se depune”;*

1.3.14.6.2 la lit. b), după cuvântul *„dosarele”* se completează cu cuvintele *„nu vor putea fi”*, iar cuvintele *„de depunere”* și *„nu vor fi examinate”* se exclud;

1.3.14.6.3 lit. c) și e) se abrogă;

1.3.14.7 sbpct. 10) se abrogă.

1.3.15 la pct. 30:

1.3.15.1 în descriere se completează cu cuvintele: „fiind utilizate doar formularele prevăzute în Ghidul de aplicare, aprobat de Consiliu și integrate în SI GPPDRL”;

1.3.15.2 la sbpct. 1), cuvintele „prezentarea dosarelor depuse pe adresa autorității de elaborare a politicii de dezvoltare regională. Dosarul urmează a fi transmis spre examinare către subdiviziunea responsabilă de domeniul urbanismului din cadrul autorității administrației publice centrale cu competențe în domeniu” se substituie cu cuvintele „realizarea evaluării administrative a cererii de finanțare, a completitudinii, a veridicității și a conformității datelor, în termenii stabiliți de Ghidul de aplicare pentru finanțare”;

1.3.15.3 sbpct. 2) se completează la început cu cuvintele: „după promovarea evaluării administrative, consemnată prin proces-verbal al entității de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală”;

1.3.15.4 sbpct. 4) se expune în redacție nouă, după cum urmează: „4) în termen de 3 zile lucrătoare de la data înregistrării deciziei de avizare de către Consiliu, rezultatele avizării proiectelor pentru finanțare se aduc la cunoștința aplicanților de către entitatea de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală” .

1.3.16 la pct. 31:

1.3.16.1 în descriere se completează cu cuvintele: „, fiind utilizate doar formularele prevăzute în Ghidul de aplicare, aprobat de Consiliu și integrate în SI GPPDRL”;

1.3.16.2 sbpct. 2) se expune în redacție nouă, după cum urmează: „la cererea de finanțare înregistrată, se vor anexa:”

1.3.16.3 la sbpct. 3), după textul „1.2” se completează cu textul „1.4”;

1.3.17 secțiunea a 4-a din Capitolul V se abrogă.

2. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.

3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PRIM-MINISTRU

Dorin RECEAN

Contrasemnează:

**Viceprim-ministru,
ministru infrastructurii
și dezvoltării regionale
Ministrul finanțelor**

**Vladimir Bolea
Victoria Belous**

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii de Guvern
pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 152/2022
cu privire la aprobarea Regulamentului privind gestionarea
mijloacelor financiare
ale Fondului național pentru dezvoltare regională și locală

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 152/2022 cu privire la aprobarea Regulamentului privind gestionarea mijloacelor financiare ale Fondului național pentru dezvoltare regională și locală a fost elaborat de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (MIDR).

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Elaborarea proiectului de hotărâre este prevăzută de acțiunea 245 din Planul național de reglementări pentru 2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 841/2024.

Totodată, prezentul proiect de hotărâre de Guvern este elaborat în vederea realizării prevederilor Legii nr. 438/2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova și Legii 27/2022 privind Fondul național pentru dezvoltare regională și locală.

Elaborarea proiectului este condiționată de necesitatea ajustării unor indicatori, includerii posibilității depunerii online a notelor conceptuale și cererilor de finanțare, în contextul dezvoltării și lansării Sistemului Informațional de Gestionare a Programelor și Proiectelor de Dezvoltare Regională și Locală (GPPDRL) și necesitatea diversificării măsurilor de finanțare în contextul documentelor de politici elaborate și aprobate pe parcursul anului 2024, în particular: Hotărârea Guvernului nr.216/2024 cu privire la aprobarea Programului Național de dezvoltare locală „Satul European” pentru anii 2024 – 2028, Hotărârea Guvernului nr. 435/2024 cu privire la aprobarea Programului Național de accelerare a dezvoltării mun. Bălți în calitate de pol de dezvoltare pentru anii 2024-2028, Hotărârea Guvernului nr. 758/2024 cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Sistemului informațional pentru gestionarea programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală, precum și în contextul evaluării intermediare a Hotărârii de Guvern nr.916/2020 cu privire la aprobarea Programului național de dezvoltare a orașelor poli de creștere în Republica Moldova pentru anii 2021-2027.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Una dintre problemele abordate prin prezentul proiect se referă la drumurile locale, un element esențial al dezvoltării comunităților. În prezent, nu există criterii clare pentru distribuirea fondurilor destinate infrastructurii rutiere, prioritate având localitățile cu obiective de importanță națională sau regională. În unele localități care au beneficiat de reabilitarea infrastructurii de drum existente, infrastructura tehnico-edilitară era în stare mai proastă decât în alte sate, chiar și numărul populației fiind mai mic decât în alte localități potențiale beneficiare de investiții pentru drumuri. Aceste aspecte subliniază lipsa unui mecanism eficient de evidență a dezvoltării locale. În acest context, proiectul propune soluționarea acestei probleme prin reglementarea posibilității de finanțare a reabilitării drumurilor comunale și a străzilor, prin intermediul Fondului Național de Dezvoltare Regională și Locală, aplicând mecanisme similare utilizate pentru celelalte măsuri finanțate din Fond. Această măsură va fi disponibilă exclusiv autorităților publice locale care au asigurat accesul la infrastructura de apă și sanitație sau a căror aliniament (conform Planului de amenajare a teritoriului, secțiunea apă și sanitație) nu afectează drumurile selectate spre intervenție.

O altă problemă abordată este legată de instituționalizarea mai târzie a regiunii de dezvoltare mun. Chișinău, precum și de lipsa statutului de oraș-pol sau pol de dezvoltare a acestuia, ceea ce limitează participarea acestuia la diverse măsuri de finanțare. Proiectul vine în întâmpinarea acestei provocări, oferind posibilitatea mun. Chișinău de a participa la măsuri destinate revitalizării urbane, având în vedere existența unor zone degradate inclusiv în capitală.

Încă o problemă a cărei soluționare este propusă prin acest proiect vizează stimularea procesului de amalgamare voluntară a unităților administrativ-teritoriale. Deși a fost inițiat câțiva ani în urmă, procesul înregistrează progrese lente, iar prin prezentul proiect se propun măsuri stimulative acestor procese, prin oferirea posibilității UAT-urilor amalgamate de a înainta mai multe proiecte per domeniu de intervenție, reglementările actuale limitând APL-urile la depunerea unui singur proiect.

În contextul oportunității desfășurării de noi apeluri de proiecte, pentru atingerea obiectivelor documentelor de politici naționale din domeniul dezvoltării regionale și locale, se propune intrarea în vigoare a hotărârii la data publicării.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Obiectivele urmărite ca rezultat al aprobării proiectului de Hotărâre de Guvern vizează:

- îmbunătățirea proceselor de monitorizare a proiectelor de dezvoltare regională și locală;
- asigurarea accesului îmbunătățit la infrastructura tehnico-edilitară;
- amplificarea impactului pozitiv al dezvoltării urbane, revitalizării economice și sociale a orașelor, inclusiv a orașelor-poli de creștere;
- optimizarea procedurilor de participare la apelurile de proiecte prin măsuri de digitalizare.

Principalele prevederi ale proiectului:

La Anexa nr. 1 a Hotărârii Guvernului nr. 152/2022:

- redefinirea unor noțiuni pentru plus de claritate;
- revizuirea etapelor de implementare a proiectelor de dezvoltare locală, prin expunerea mai clară a consecutivității acțiunilor legate de aprobarea finanțării și completări în ceea ce privește condiționalități pentru semnarea contractelor de finanțare, menite să asigure eliminarea tuturor restanțelor și incertitudinilor înainte lansarea proiectelor.

La Anexa nr. 2 a Hotărârii Guvernului nr. 152/2022:

- reglementarea aplicării procedurii online de participare la apelurile de proiecte;
- revizuirea criteriilor de definire a impactului regional, în contextul rezultatelor Recensământului și experienței organizării concursurilor de proiecte;
- ajustarea unor indicatori, excluderea celor care se repetă și completarea cu noi indicatori;
- diversificarea tipurilor de proiecte pentru unele măsuri de finanțare;
- crearea premiselor pentru participarea mun. Chișinău și mun. Bălți la apelurile de proiecte pentru mai multe măsuri de finanțare;
- crearea premiselor pentru participarea asociațiilor de proprietari în condominiu la apelurile de proiecte destinate revitalizării urbane.

La Anexa nr. 3 a Hotărârii Guvernului nr. 152/2022:

- reglementarea aplicării procedurii online de participare la apelurile de proiecte;
- includerea unei noi măsuri de finanțare dedicate reabilitării drumurilor publice locale prin intermediul Fondului Național de Dezvoltare Regională și Locală;
- transferarea obiectivelor de intervenție ce vizează instituțiile de prestări servicii sociale și medicale de la Măsura 2.3 la Măsura 2.1, care va fi specifică pentru toate clădirile publice, indiferent de destinația funcțională a acestora. Pentru măsura 2.3 s-au păstrat la Măsura 2.3 s-au păstrat intervenții în infrastructura de sport și recreere.

- ajustarea unor indicatori, excluderea celor care se repetă și completarea cu noi indicatori; - reglementarea posibilității unităților administrativ teritoriale amalgamate de a depune mai multe proiecte per domeniu de intervenție; - reglementarea obligativității deținerii Planurilor Urbanistice Generale de către aplicanți; - excluderea mecanismului de selectare a proiectelor prin apel competitiv de granturi mici pentru a preveni fragmentare resurselor FNDRL. Prin mecanismul de granturi mici, mijloacele financiare sunt distribuite în limite mici către multiple proiecte, însă cu un impact limitat. Astfel, deși prin mecanismul de granturi mici pot fi sprijinite mai multe inițiative, acestea nu sunt suficient de solide sau relevante pentru dezvoltarea pe termen lung a localităților. Or, aceste resurse pot fi alocate pentru proiecte strategice și sustenabile, chiar dacă într-un număr limitat.
3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare
Nu au fost analizate opțiuni alternative.
4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public
Modificările propuse nu presupun intervenții la nivel de cadru instituțional și/sau beneficiari. Punerea în aplicare a ajustărilor urmează a fi realizată de Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, de comun cu Agențiile de Dezvoltare Regională și Oficiul Național de Dezvoltare Regională și Locală.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Aprobarea modificărilor propuse în proiectul de hotărâre nu presupune alocarea mijloacelor financiare suplimentare de la bugetul de stat, la data aprobării. Impactul financiar și costurile pot fi estimate pe parcurs, odată cu lansarea apelurilor de proiecte conform măsurilor de finanțare prevăzute în Hotărâre.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Nu se aplică
4.4. Impactul social
Punerea în aplicare a modificărilor propuse va contribui la îmbunătățirea calității vieții pentru cetățeni, în special reglementarea posibilității finanțării, prin intermediul FNDRL, a reabilitării drumurilor locale. O infrastructură îmbunătățită a străzilor din localități va asigura accesul mai rapid și mai sigur la servicii esențiale precum educația, sănătatea și transportul public. De asemenea, această măsură poate servi drept premisă inclusiv pentru a stimula dezvoltarea economică a localităților prin creșterea mobilității și sporirea atractivității pentru eventuale inițiative de afaceri. În plus, îmbunătățirea infrastructurii rutiere poate reduce accidentele de trafic și poate crea un mediu mai sigur și mai confortabil pentru toți participanții la trafic. Astfel, măsura destinată reabilitării drumurilor

locale va contribui la dezvoltarea unui cadru social și economic mai echilibrat și mai sustenabil.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Nu se aplică
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu se aplică
4.5. Impactul asupra mediului
Nu se aplică
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu se aplică
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Nu se aplică
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu se aplică
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului hotărârii a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, compartimentul „Transparență decizională, consultări publice” și pe portalul guvernamental. https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/13925. Totodată, în conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017, proiectul de act normativ a fost publicat pentru consultări publice (https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/13925) și transmis spre avizare instituțiilor administrației publice centrale, în modul stabilit. Proiectul a fost avizat de nouă autorități, fiind recepționate și trei avize în procedură de consultare publică. Majoritatea recomandărilor au fost luate în considerare la definitivarea proiectului, iar propunerile neacceptate au fost reflectate și argumentate în Sinteză.
7. Concluziile expertizelor
Proiectul hotărârii a fost supus expertizei juridice de către Ministerul Justiției, fiind formulate o serie de propuneri de redactare conform normelor de tehnică legislativă, care au fost acceptate pentru definitivarea proiectului.

Concluzia expertizei CNA a relevat că implementarea prevederilor propuse, poate contribui la realizarea interesului public vizat de proiect, fapt care nu este detrimentul interesului public general (în sensul prevăzut de prevederile Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017), în condițiile respectării recomandării privind includerea unor norme de trimitere pentru procedura de contestare. Recomandarea a fost acceptată, proiectul fiind completat cu norme de trimitere.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Aprobarea prezentului proiect de hotărâre nu va necesita modificarea sau aprobarea altor acte normative.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Prevederile proiectului vor fi implementate prin intermediul deciziilor Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale și Locale.

Secretar general

Angela ȚURCANU

**Sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor la proiectul de hotărâre a Guvernului
pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 152/2022 cu privire la aprobarea Regulamentului privind
gestionarea mijloacelor financiare ale Fondului național pentru dezvoltare regională și locală
(număr unic 156/MIDR/2025)**

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecțiilor/propunerilor (recomandărilor)	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică		
Cancelaria de Stat (Nr. 29-69 -2998 din 18 martie 2025)	Urmare a examinării proiectului de hotărâre pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 152/2022 cu privire la aprobarea Regulamentului privind gestionarea mijloacelor financiare ale Fondului național pentru dezvoltare regională și locală (număr unic 156/MIDR/2025), în limita competențelor funcționale, comunicăm despre susținerea acestuia, cu următoarele propuneri: 1. În contextul priorității de modernizare și consolidare a capacităților autorităților administrației publice locale, Guvernul s-a angajat să implementeze un proces coerent și bine organizat de amalgamare voluntară. Pentru a stimula unitățile administrativ-teritoriale antrenate în acest proces, se propune în cadrul măsurilor 1.2, 1.4, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, pentru localitățile cu o populație de până la 1 500 de locuitori, cuantumul alocațiilor pentru un proiect să nu fie limitat la un 1 milion de lei pe localitate. Astfel, la Cap. IV, Secțiunea 1, pct. 22¹, după textul „nu poate depăși” se va completa cu textul „2 milioane de lei pe localitate” și „5 milioane de lei pe localitate în curs de amalgamare”. 2. De asemenea, la Cap. V, Secțiunea 2, pct.29, subpct.4), considerăm oportun substituirea textului „cu excepția unităților administrativ teritoriale amalgamate” cu textul „cu excepția unităților administrativ-teritoriale în curs de amalgamare sau amalgamate” în continuare după text.	1. Se acceptă. Textul a fost redactat. 2. Se acceptă. Textul a fost modificat.

Congresul Autorităților Locale din Moldova (Nr. 81 din 19 martie 2025)	1. Având în vedere că proiectul introduce depunerea apelurilor de proiecte și aplicarea în exclusivitate prin intermediul Sistemului informațional pentru gestionarea programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală (SI GPPDRL), solicităm autorului să examineze câte din APL la etapa actuală dețin posibilitatea de a se conecta la sistemul informațional prenotat și expunerea informației respective în nota de fundamentare. Amintim, că recent, Codul urbanismului și construcțiilor a fost modificat pe motiv că, din motive tehnice și de capacitate administrativă un număr nesemnificativ de APL sunt conectate în SI SIGEAP (sistemul informațional pentru emiterea actelor permise în construcții). 2. La pct. 1.3.3.3 (după Măsura 1.3 se completează cu o nouă măsură, cu următorul cuprins: „Măsura 1.4. Modernizarea/reparația capitală/reabilitarea drumurilor locale. 1) Prezenta măsură este orientată spre reparația, modernizarea sau reabilitarea drumurilor publice comunale (care asigură legătura dintre satul reședință de comună și satele componente sau dintre acestea și obiectivele de interes comun) și străzilor (drumuri publice din interiorul localităților), care sunt proprietate publică a unităților administrative-teritoriale de nivelul întâi, prin următoarele tipuri de proiecte: a) reparația capitală a drumurilor comunale și străzilor principale. b) modernizarea sau reabilitarea drumurilor comunale și străzilor secundare. (...) Rezultatele scontate în cadrul proiectului: a) lungimea drumurilor locale (comunale și străzi) modernizate, reparate capital sau reabilite (km); (...) Indicatorii de produs în cadrul proiectelor de dezvoltare locală: a) beneficiari finali ai drumurilor locale (comunale și străzi) modernizate, reparate capital sau reabilite (număr cetățeni); b) localități beneficiare ale drumurilor locale (comunale și străzi) construite/reabilite (număr)”: având în vedere că formularea actuală este una discriminatorie și necesită a fi echilibrată pentru a asigura condiții egale tuturor UAT care ar putea accede la finanțare pentru reabilitarea drumurilor locale, solicităm reformularea	1. Se ia act. Deținerea semnăturii electronice este o practică standard pentru autoritățile publice, iar accesul în SI GPPDRL se face doar în baza acesteia, nefiind necesare alte capacități tehnice. Totodată, menționăm că depunerea proiectelor prin intermediul Sistemului informațional pentru gestionarea programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală a fost deja testată în cadrul a două apeluri de proiecte (<i>servicii de creșă publice – iulie 2024 și pentru proiecte de dezvoltare regională – iulie 2024</i>), în cadrul cărora aplicanți au fost, de asemenea, APL-urile. În acest proces nu au fost raportate constrângeri de ordin tehnic. 2. Se ia act. Având în vedere că Măsura 1.4 vizează doar APL-urile de nivelul I și ținând cont de prevederile Legii drumurilor nr. 509/1995 și clasificarea drumurilor stabilită în aceasta, propunerea nu poate fi acceptată. Potrivit legii prenotate, doar drumurile comunale și străzile sunt proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi, în timp ce drumurile de interes raional (municipal), care asigură legătura dintre orașele-reședință și satele (comunele) din componența raionului (municipiului), precum și legătura dintre sate (comune), inclusiv accesul către acestea dinspre drumurile naționale sînt proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea, care nu sunt eligibile pentru măsura 1.4 în condiții HG nr. 152/2022. De asemenea, conform Legii nr. 509/1995, drumurile regionale sunt o subcategorie a drumurilor naționale (art. 2, alin. (3) sbct. 2) lit. d), care pot fi finanțate din alte surse. Or, întreținerea, reparația și reconstrucția drumurilor publice naționale și drumurilor de interes raional (municipal), conform Legii fondului rutier nr. 720/1996, poate fi finanțată prin intermediul Fondului rutier. Propunerile în acest sens pot fi expediate
--	--	--

	normei, astfel încât să fie eligibile Măsurii 1.4. toate drumurile locale, inclusiv cele orășenești, comunale și satești. În cazul drumurilor regionale care traversează intravilanul localităților, de asemenea, trebuie să devină eligibile acestei măsuri. 3. Referitor la pct. 1.3.7 (pct. 9, se completează la sfârșit cu textul „care dispun de Planuri Urbanistice Generale sau care au aplicat pentru măsura 1.3”): având în vedere că în prezent un număr redus de UAT dețin Planuri Urbanistice Generale, această prevedere automat înlătură de la apelurile preconizate - majoritatea aplicanților și le îngustează posibilitățile de finanțare/aplicare. În acest sens, solicităm reexaminarea prezentei norme în vederea acordării posibilităților largi pentru APL să aplice la finanțarea programelor și proiectelor în domeniul dezvoltării locale, indiferent de deținerea documentației de urbanism, în special, că există multe proiecte care nu au tangențe directe cu politica urbanistică și de amenajare a teritoriului. 4. Referitor la pct. 1.3.8 (după pct. 9 se completează cu două puncte noi, cu următorul conținut: 9.2 . Pentru măsura 1.4 sunt eligibile APL-urile de nivelul întâi conectate la infrastructura de apă și canalizare sau a căror aliniament (conform Planului de amenajare a teritoriului, secțiunea apă și sanitație) nu afectează drumurile selectate spre intervenție.”): menționăm că persistă riscul că din aceleași motive sus-menționate (în prezent un număr redus de UAT dețin documentație de urbanism și amenajare a teritoriului) se va reduce numărul APL care vor putea aplica la proiecte/apeluri. În acest sens, solicităm autorului identificarea unei soluții care să asigure eligibilitatea unui cât mai mare număr de APL (de exemplu, prin condiționarea	Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale. Având în vedere cele expuse, precum și limitele financiare anuale ale FNDRL, prioritatea finanțării drumurilor se va limita la drumurile comunale și străzi, care se află în proprietatea APL-urilor de nivelul I, eligibile în cadrul măsurii 1.4. 3.Se ia act. Completarea propusă la pct. 9 nu va îngreuna accesul APL-urilor la apelurile de proiecte, având în vedere că această completare prevede inclusiv posibilitatea APL-urilor care au aplicat la măsura destinată elaborării Planurilor Urbanistice Generale (măsura 1.3) de a depune proiecte. Or, măsura 1.3 implică un mecanism distinct față de mecanismul apelului competitiv, iar cererile de finanțare pentru aceasta pot fi depuse de către aplicați în continuu, fără a fi necesară anunțarea apelurilor. Prin urmare, APL-urile pot aplica la măsura 1.3 în orice perioadă a anului, iar pentru restul măsurilor odată cu anunțarea apelurilor, prezentând dovada depunerii unei cereri pentru măsura 1.3 în cazul în care nu dețin Plan Urbanistic General. Precizăm că, completarea propusă are drept scop motivarea APL-urilor de a elabora și implementa PUG-uri. 4.Se acceptă. Pct. 9.2 a fost redactat.
--	--	--

	generală: să nu fie „afectate drumurile selectate spre intervenție”, indiferent de prezența sau lipsa „Planului de amenajare a teritoriului, secțiunea apă și sanitație”). Pot fi incluse declarații pe propria răspundere care necesită a fi acordate de apelanți în prealabil că nu se vor intersecta părțile carosabile ale drumurilor construite, cu includerea clauzelor corespunzătoare în contractele de finanțare, iar prin proiectele tehnice să se realizeze cele mai optimale soluții posibile. 5. Propunem modificarea/completarea măsurii 1.3 din FNDRL (cu privire la elaborarea PUG), astfel încât să permită nu doar elaborarea, dar și actualizarea/modificarea Planurilor Urbanistice Generale și a Planurilor de Amenajare a Teritoriului. Acest deziderat corespunde și prevederilor Codului urbanismului și construcțiilor, care prevede că documentația de urbanism se actualizează/modifică în funcție de strategiile locale de dezvoltare. 6. Propunem completarea proiectului cu o normă care să prevadă crearea unui fond separat sau asigurarea cu măsuri de cofinanțare la proiecte transfrontaliere/transnaționale/finanțare externă similare FNDRL (Măsura 3 Măsura 3.1. Creșterea capacităților de valorificare a surselor de finanțare a proiectelor investiționale finanțate din sursele partenerilor de dezvoltare), să fi stabilite și la AIPA, ONIMP, CNED, BRD, CNAM, etc. Aceasta va ajuta APL să aplice și să poată asigura cofinanțarea la programele europene LIFE, Eu4Environment, Interreg, COM EAST, etc sau introducerea unei exceptări de la Măsura 3.1. Creșterea capacităților de valorificare, care să permită cofinanțarea tuturor tipurilor de proiecte.	5. Se acceptă. Textul măsurii 1.3 a fost modificat. 6. Se ia act. Propunerea de a crea un fond separat sau de a asigura măsuri de cofinanțare pentru proiectele transfrontaliere, transnaționale și alte surse de finanțare externă similare FNDRL la AIPA, ONIMP, CNED, BRD, CNAM nu poate fi acceptată în contextul exercițiului de modificare a HG nr. 152/2022. Or, proiectul supus avizării vizează exclusiv FNDRL, gestionat de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, iar propunerile referitoare la fonduri gestionate de alte instituții (precum AIPA, ONIMP, CNED, BRD, CNAM etc.) depășesc competențele ministerului și sfera de aplicare a HG nr. 152/2022. Introducerea unor astfel de norme ar necesita ajustări ale legislației dedicate acestor fonduri, ceea ce nu este posibil în cadrul procesului de modificare a HG nr. 152/2022, ci în procesul de modificare a legislației aferente fondurilor gestionate de instituțiile indicate.
--	--	--

	7. Reieșind din cheltuielile real suportate de către unele APL în proiectele similare anterior implementate, propunem completarea proiectului cu o normă care să prevadă la compartimentul iluminat stradal – majorarea plafonului eligibil de la 3 la 5 milioane de lei. 8. Se propune completarea proiectului cu o normă care să prevadă expres că pot fi luate în considerare în calitate de „costuri eligibile” pentru finanțare – costurile pentru elaborarea documentației tehnice de proiect. 9. Propunem completarea proiectului cu un mecanism care să asigure o contribuție mai accesibilă și mai rapidă pentru proiectele cu finanțare externă (actualmente, perioada de la semnarea contractului de finanțare și până la acordarea reală a	7. Se acceptă parțial. Actuala redacție a HG nr. 152/2022 nu prevede plafoane de finanțare pentru măsura 1.2 „Instalarea iluminatului public”. Propunerea va fi luată în considerare la elaborarea Ghidurilor aferente apelurilor de proiecte pentru măsura respectivă. 8.Nu se acceptă. Propunerea de a include costurile pentru elaborarea documentației tehnice de proiect în categoria „costuri eligibile” nu poate fi acceptată. Elaborarea documentației tehnice reprezintă o responsabilizare a autorităților publice locale (APL), care trebuie să demonstreze capacitatea de a pregăti proiecte viabile și eligibile pentru finanțare, inclusiv din surse externe, în special în contextual pregătirii pentru absorbția de fonduri europene. Or, acesta reprezintă un mecanism de pregătire și dezvoltare a proiectelor, iar APL-urile trebuie să fie în măsură să acopere aceste costuri din propriile resurse, demonstrând astfel maturitatea administrativă și financiară necesară pentru implementarea proiectelor, indiferent de sursa de finanțare. În contextul FNDRL, includerea costurilor pentru elaborarea documentației tehnice de proiect drept cheltuieli eligibile ar putea afecta actualele proceduri și termeni de desfășurare a apelurilor de proiecte. Astfel, aceasta ar implica o etapă separată în procesul de aplicare a a proiectelor, modificând procedurile existente, ceea ce ar putea duce la întârzieri și deficiențe suplimentare. 9. Se ia act. Propunerea de a introduce un mecanism care să asigure o procedură mai accesibilă și mai rapidă pentru cofinanțarea proiectelor cu finanțare externă nu poate fi acceptată în contextul actual. Măsura 3.1, destinată cofinanțării proiectelor finanțate
--	---	---

	mijloacelor financiare durează peste 3- 4 luni, fiind practic lucrările suspendate). În aceeași ordine de idei, este necesară oferirea în proiect a unui mecanism prin care să fie posibilă oferirea dovezii plauzibile de cofinanțare în cazul proiectelor cu finanțare directă de la Uniunea Europeană sau alți parteneri externi. CALM susține proiectul de lege, cu luarea în considerație a propunerilor și observațiilor menționate	din surse externe, se realizează printr-un mecanism distinct față de celelalte măsuri finanțate din FNDRL, iar cererile de finanțare sunt depuse continuu de către APL-urile de nivelul I, fără termen-limită prescris. Totodată, avizul Ministerului Finanțelor este necesar, iar recepționarea acestuia implică anumiți termeni de așteptare. Totodată, având în vedere că pentru a putea fi finanțate, proiectele trebui incluse în Documentul Unic de Program (DUP) procedura presupune depunerea unui număr mai mare de proiecte pentru a putea opera modificări la DUP. Or, modificarea DUP pentru un singur proiect nu este considerată oportună sau viabilă din punct de vedere procedural. Astfel, având în vedere complexitatea acestui proces, accelerarea etapelor necesare pentru finanțare nu este posibilă în prezent, întrucât aceasta ar perturba eficiența mecanismului existent.
Ministerul Culturii (Nr. 05/1-09/834 din 18.03.2025)	Ministerul Culturii, în limitele competențelor funcționale, comunică următoarele propuneri. 1. La Anexa nr. 2, al proiectului menționat supra, pentru uniformizarea redactării tehnice, subpct. 1.2.3.5.2, se va completa indicatorii de produs, după cum urmează: „, lit. a), b), e)”.	1. Se acceptă. Textul a fost redactat.
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (Nr. 2025 PHG-783 din 19.03.2025)	Lipsa obiecțiilor și propunerilor.	Se ia act.
Ministerul Muncii și Protecției Sociale (Nr. 25/1423 din 19.03.2025)	Ministerul Muncii și Protecției Sociale comunică susținerea proiectului cu următoarele propuneri și recomandări. <u>La proiectul hotărârii de Guvern:</u> 1. La pct. 1.1. subpct. 1.1.2.3 expresia ”se completează cu un nou subpunct, cu următorul cuprins” se va substitui cu expresia ”se completează cu subpct. 5¹), cu următorul cuprins”. A se atrage atenția și ajusta în tot conținutul textului proiectului asemenea situații exprimate.	1. Se acceptă. Textul a fost redactat.

	2. La pct. 1.1.2.5 cuvântul "termenul" a se substitui cu "cuvântul". A se atrage atenția și ajusta în tot conținutul textului proiectului. 3. La pct. 1.1.3.2 cuvântul "textul" a se substitui cu cuvântul "cuvintele". A se atrage atenția și ajusta în tot conținutul textului proiectului. 4. La pct. 1.1.4 cuvântul "textul" a se substitui cu cuvântul "cuvântul". 5. La pct. 1.1.5.5 cuvintele "se exclude" a se substitui cu "se abrogă". 6. La pct. 1.1.7 cuvintele "la final" a se exclude. 7. La pct. 1.2.2 expresia "după pct. 3 se completează cu un nou punct cu următorul cuprins:" a se substitui cu expresia "se completează cu pct. 3¹. cu următorul cuprins:". 8. La pct. 1.2.3.2.1 la lit. e) cuvântul "sintagma" a se substitui cu "cuvintele". A se atrage atenția și ajusta în tot conținutul textului proiectului. 9. La pct. 1.3.4.1 la Măsura 2.1, subpct. 1) se propune: a diviza lit. a) după cum urmează: "a) construcția/reconstrucția instituțiilor educaționale inclusiv construcția/reconstrucția și dotarea creșelor/a grupelor de creșă; b) construcția/reconstrucția clădirilor instituțiilor din sistemul asistenței sociale, destinate prestării serviciilor sociale;" Lit. b) va deveni c) și mai departe conform ordinii și textului proiectului. Lit. e) a se reda după cum urmează: "e) construcția/reconstrucția clădirilor serviciilor sociale de plasament pentru persoane vârstnice, persoane cu dizabilități, persoane cu necesități speciale; servicii sociale de zi pentru persoane vârstnice, persoane cu dizabilități, persoane cu necesități speciale;" Lit. f) a se reda după cum urmează: "f)construcția/reconstrucția centrelor multifuncționale, centrelor de prestare a serviciilor sociale;" Completarea cu: Lit. i) cu următorul conținut: "i) construcția/reconstrucția clădirilor serviciilor sociale de	2. Se acceptă. Textul a fost redactat. 3. Se acceptă. Textul a fost redactat. 4. Se acceptă. Textul a fost redactat. 5. Se acceptă. Textul a fost redactat. 6. Se acceptă. Textul a fost redactat. 7. Se acceptă. Textul a fost redactat. 8. Se acceptă. Textul a fost redactat. 9.Se acceptă parțial. Lit. a) a fost expusă în redacția propusă. Lit. b) va dubla lit. e), prin urmare nu a fost inclusă. - Se acceptă parțial. Lit. e) a fost expusă în redacție nouă, cu excepția textului „servicii sociale de zi pentru persoane vârstnice , persoane cu dizabilități, persoane cu necesități speciale;" Accesul la aceste servicii se va asigura prin construcția clădirilor, iar prestarea propriu-zisă a serviciilor nu este acoperită din Fond. - Nu se acceptă. Clădirile destinate prestării serviciilor sociale, care pot fi inclusiv centre, se regăsesc la lit. e). - Se acceptă parțial. Această categorie de beneficiari a fost inclusă la lit. e), expusă în redacție nouă: „<i>construcția/reconstrucția clădirilor destinate</i>
--	---	---

e-mail din 21.03.25	asistență și protecție a victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane;” Lit. î) cu următorul conținut: ”î) construcția/reconstrucția cantinelor de ajutor social.” 10.Se propune ca punctele 2 și 3 privind Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova să fie separate, prin indicarea la începutul proiectului de modificare a hotărârii Guvernului, iar restul prin modificare aparte a anexelor la această hotărâre. Suplimentar la avizul nr. 25/1423 din 19.03.2025, expediat de Ministerului Muncii și Protecției Sociale, au fost expediate pe poșta electronică propunerile Direcției politici de asigurare a egalității de gen din cadrul ministerului, ce nu au fost integrate în aviz: La anexa nr.1: 1) Pct.10 de expus în următoarea redacție: ”10. Programele și proiectele de dezvoltare regională și locală reprezintă un set determinat de activități și acțiuni promovate spre a fi realizate în baza documentelor de planificare strategică la nivel național ori/și regional sau local, care contribuie la stimularea competitivității regiunilor, la diminuarea disparităților intra- și interregionale, asigură coeziunea socială ținând cont de principiul egalității între femei și bărbați și susține dezvoltarea socioeconomică echilibrată a localităților”. La Anexa nr.2, Capitolul II: 1) Se propune includerea a punctului 3¹ cu următorul conținut: ”Proiectele de dezvoltare regională, pot fi înaintate pentru	<i>prestării serviciilor sociale pentru persoane vârstnice, persoane cu dizabilități, persoane cu necesități speciale, victime ale traficului de ființe umane.”</i> - Nu se acceptă. Clădirile destinate prestării serviciilor sociale, care pot fi inclusiv cantine de ajutor social, se regăsesc la lit. e). 10. Nu se acceptă. Momentul intrării în vigoare face parte din dispozițiile finale ale unui act normativ, care se plasează, de regulă, la finalul actului. 1. Se acceptă. Textul punctului 10 a fost completat. 1. Se acceptă. Ținând cont de specificul proiectelor de dezvoltare regională: apel pe listă sau apel competitiv, propunerea a fost inclusă la pct. 24, lit. f).
----------------------------	---	---

	finanțare din Fond doar în urma consultării publice a acestora, dovada fiind anexată la dosarul applicantului.” 2) Se propune includerea a două puncte suplimentare cu următorul conținut: ”6¹. La realizarea măsurilor pe domeniile de intervenție se va aplica, după caz, criteriul de definire a impactului regional ”Egalitatea de gen (oportunitatea egală între femei și bărbați)”, prin prisma următoarelor aspecte: - activitățile contribuie la reducerea inegalității între femei și bărbați; - activitățile asigură obținerea egalității reale între femei și bărbați; - activitățile contribuie la prevenirea dezavantajelor ce rezultă din discriminare. 6². Indicatorii de produs ai măsurilor pe domeniile de intervenție, vor fi realizați, după caz, prin prisma aplicării principiului egalității între femei și bărbați”.	2. Se acceptă parțial. HG 152/2022 prevede la Anexa nr. 1 principiul echității la alocarea mijloacelor financiare din Fond pentru implementarea programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală, care presupune drepturi egale de acces la valorile economice, sociale și culturale pentru toți cetățenii Republicii Moldova, indiferent de locul de trai, <u>ținând cont de dimensiunea egalității de gen și incluziunii sociale</u>. Prin urmare, respectarea acestui principiu este obligatoriu la finanțarea proiectelor. Totodată, focusul proiectelor de dezvoltare regională și locală nu se află pe domenii precum educația, sănătatea sau drepturile omului, unde problema egalității de gen este mai evidentă, ci se referă la crearea infrastructurii tehnico-edilitare în localități, modernizarea clădirilor publice, asigurarea iluminatului stradal etc. Beneficiari ai acestor proiecte sunt toți cetățenii localităților beneficiare (bărbați, femei, copii, vârstnici etc.). Domeniile de intervenție ale FNDRL nu au legătură directă cu problemele de gen sau cu reducerea inegalităților între femei și bărbați, fiind orientate să asigure condiții mai bune de trai pentru toți cetățenii, conform principiului echității. În același timp, în Anexele 2 și 3 a fost inclus un nou punct, cu următorul cuprins: „<i>Pentru a asigura o monitorizare și evaluare detaliată a implementării măsurilor, indicatorii vor fi dezagregați, acolo unde este posibil, pe următoarele criterii: mediu (rural/urban), sex, vârstă, dizabilitate și etnie.</i>”
Ministerul Mediului (Nr.13-05/760 din 18.03.2025)	Lipsa propunerilor și obiecțiilor.	Se ia act.
Ministerul Educației și Cercetării (Nr. 08/2-09/1830 din 20.03.2025)	Lipsa de obiecții și propuneri.	Se ia act.

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării <i>(Nr.03-903 din 20.03.2025)</i>	Lipsa obiecțiilor și propunerilor.	Se ia act.
Ministerul Finanțelor (07/5-03/132/402)	La proiectul de hotărâre La Anexa nr. 1 1.La poziția 1.1.1, noțiunea de „parteneriat” necesită revizuire, deoarece nu este clar care vor fi „autoritățile administrației regionale” și „autoritățile administrației urbane” implicate în cooperare, aceste noțiuni nefiind definite în cadrul normativ. 2.La poziția 1.1.2.2, considerăm oportună menținerea noțiunii de „beneficiar” în forma sa actuală, întrucât aceasta este definită în mod corect și în concordanță cu prevederile legale aplicabile. 3.Se propune excluderea sbpct. 1.1.2.3 din proiect, acesta fiind inutilă, pe parcursul textului nefiind utilizată. 4. La poziția 1.1.5.1, textul „la sbpct.3)” de substituit cu textul „subpunctul 3), litera b)”. La Anexa nr. 2 1.La poziția. 1.2.4.5.4, textul „lit. a)-c)” de substituit cu textul „litera a)-d)”, din considerentul că litera d) prevede alți indicatori pentru proiectele eligibile spre finanțare sau urmează de propus suplimentar un indicator concret. 2.Pozițiile 1.2.16.4.2 și 1.2.16.4.3 de exclus (sau de corectat litera), deoarece la punctul 26, subpunctul 3), nu este litera e), acest punct fiind modificat prin Hotărârea Guvernului nr.236/2023 „Cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (eficientizarea gestionării mijloacelor financiare ale Fondului național pentru dezvoltare regională și locală (FNDRL))” și conține literele a), b), c) și d).	1. Se acceptă. Propunerea de reformulare a fost propusă conform formulărilor acestei noțiuni din legislația europeană, în special Regulamentul UE 2021/1060, însă având în vedere că aceasta ar trebuie precedată de definirea noțiunilor „autoritățile administrației regionale” și „autoritățile administrației urbane” în legislația conexasă, se acceptă propunere, noțiunea fiind revizuită. 2.Se acceptă. A fost păstrată redacția actuală. 3. Nu se acceptă. Cuvintele „beneficiar final” se regăsesc în redacția actuală a textului HG nr. 152/2022, însă nu au acoperire în lista noțiunilor. 4. Se acceptă. Textul a fost redactat. 1. Nu se acceptă. La lit. d) nu au fost incluse modificări și rămâne redacția în vigoare. Pentru indicatorii a)-c) au fost incluse modificări de ordin tehnic. 2.Se ia act. Conform redacției în vigoare de pe legis.md, pct. 26, sbpct. 3) conține literele a), b), d) și e), prin urmare, modificarea a fost propusă la redacția în vigoare. Prin pct. ce urmează prevederii, corectăm această eroare prin însemnarea succesivă a literelor a), b), c), d).

	<u>La Anexa nr.3</u> 1.Referitor la poziția 1.3.3.3, privind completarea punctului 5 cu „Măsura 1.4 Modernizarea/reparația capitală/reabilitarea drumurilor locale” comunicăm că, <u>de principiu se susține</u>, însă aceasta poate implica riscuri privind asigurarea cu mijloace financiare pentru proiectele selectate deja și incluse în Documentului unic de program pentru anii 2025-2027. În acest context menționăm, că actualmente în proces de promovare se află proiectul de hotărâre al Guvernului pentru aprobarea Documentului unic de program pentru anii 2025-2027, costul căruia pentru anii respectivi constituie circa 2,7 mlrd. lei, sau cu o insuficiență de mijloace în sumă de 0,3 mil.lei, comparativ cu mijloacele pentru FNDRL, preconizate în Cadrul Bugetar pe Termen Mediu pentru anii 2025-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.561/2024. Totodată, pentru infrastructura drumurilor publice de interes raional (municipal) și a drumurilor publice locale, anual de la bugetul de stat sunt aprobate alocații pentru transferurile către bugetele locale. Respectiv, în acest scop pentru anul 2025 volumul transferurilor de la bugetul de stat către bugetele locale destinate pentru infrastructura drumurilor constituie 1,7 mlrd. lei. Astfel, extinderea măsurilor finanțate din Fondul național pentru dezvoltare regională și locală, vor contribui la diminuarea proiectelor implementate pe măsurile existente și crearea datoriilor creditoare pe obiectivele incluse deja în program. II. Suplimentar proiectul de hotărâre se propune de completat cu următoarele modificări după cum urmează: <u>Anexa nr.1:</u> 1.La punctul 11, subpunctul 1) se completează cu textul „,inclusiv transferurile către bugetele locale pe unitățile administrativ-teritoriale beneficiare”	1. Se ia act. Acoperirea financiară a Măsurii, în cazul indisponibilității resurselor planificate, va putea asigurată din contul redistribuirilor ulterioare, precum și prin intermediul Planului de creștere economică pentru Republica Moldova, fiind făcute propuneri în acest sens. 1. Nu se acceptă. Propunerea nu este argumentată. Totodată, având în vedere particularitățile proiectelor de dezvoltare regională și locală și procedura includerii acestora în Documentul Unic de Program, care poate avea loc în orice perioadă a anului, la planificarea Legii bugetului de stat pentru anul următor, care de obicei are loc în septembrie, nu pot fi
--	---	--

	2. La punctul 12, subpunctul 2) se completează cu textul „,inclusiv pe unitățile administrativ-teritoriale beneficiare”; 3. La punctul 13: - subpunctul 1) se completează cu textul „,inclusiv pe unitățile administrativ-teritoriale beneficiare”; - subpunctul 9) va avea următorul cuprins: „9) în baza deciziei Consiliului, prezintă Ministerului Finanțelor propuneri privind repartizarea din Fond a transferurilor de la bugetul de stat către bugetele locale pe unitățile administrativ-teritoriale beneficiare;”. Modificările propuse la punctul 12 și punctul 13 vizează optimizarea mecanismului de gestionare a resurselor alocate, contribuind la eliminarea discrepanțelor între transferurile planificate în bugetul de stat (la cheltuieli) și bugetele unităților administrativ-teritoriale (la venituri). <u>Anexa nr.2</u>	estimate cu precizie sumele, în special pe unitățile administrativ-teritoriale beneficiare. Precizăm că respectiva prevedere este aplicată începând în 2022, și nu au existat până în prezent demersuri oficiale care să invoce impedimente în aplicarea acestuia. 2. Nu se acceptă. Nu este clară utilitatea acestei propuneri în contextul în care, în Planurile anuale de finanțare este reflectată distribuția mijloacelor financiare, inclusiv pe unitățile administrativ-teritoriale beneficiare. Redacția actuală este aplicată începând în 2022, și nu au existat până în prezent demersuri oficiale care să invoce impedimente în aplicarea acestuia. 3. -Nu se acceptă. Conform argumentului precedent, în Planurile anuale de finanțare este reflectată distribuția mijloacelor financiare, inclusiv pe unitățile administrativ-teritoriale beneficiare, prin urmare propunerea nu este fondată. Redacția actuală este aplicată începând în 2022, și nu au existat până în prezent demersuri oficiale care să invoce impedimente în aplicarea acestuia. – Nu se acceptă. Conform argumentărilor de la punctele anterioare.
--	--	--

	1.Punctul 19, subpunctul 3) textul „din sursele bugetului național” de exclus, deoarece domeniile de aplicare a achizițiilor publice sunt reglementate prin Legea nr.131/2015 privind achizițiile publice și alte acte normative, iar această noțiune nu este prevăzută în cadrul normativ. <u>Anexa nr.3</u> 1.La pct. 31, sbpct. 4) și 5) urmează de exclus cuvintele Ministerul Finanțelor, dat fiind faptul, că Ministerul Finanțelor, în contextul autonomiei financiare a autorităților publice locale, nu are capacități și temei juridic de a identifica/ monitoriza și de a interveni în cazul restricțiilor de finanțare a aplicanților la proiectele din FNDRL, responsabilitatea în cauză fiind pe deplin asigurată de APL.	1. Se acceptă. Textul a fost exclus. 1.Nu se acceptă. Considerăm că excluderea termenilor „Ministerul Finanțelor” nu este oportună. Or, având în vedere atribuțiile Inspectoratului Control Financiar de Stat, reglementate prin HG nr. 938/2023, care este o autoritate administrativă din subordinea Ministerului Finanțelor și anume: pct. 11, sbpct. 8) și pct. 13 sbpct. 9) care reglementează că Inspectoratul poate „să solicite și să primească de la autoritățile publice, de la persoanele juridice și fizice documente, informații privind utilizarea mijloacelor financiare ale statului, a granturilor și mijloacelor oferite de către donatorii interni și externi, gestionarea patrimoniului public” precum și să efectueze „inspectări financiare tematice privind corectitudinea utilizării fondurilor externe, a mijloacelor recreditate din împrumuturile de stat interne și/sau externe, a împrumuturilor interne și externe acordate sub garanția statului, a granturilor și donațiilor oferite de donatorii interni și externi, precum și a stabilirii creanțelor bugetare rezultate din utilizarea neregulamentară a acestor fonduri, inclusiv la solicitarea autorităților cu competențe în gestionarea fondurilor respective;” acesta poate deține informații privind „ existența unor restricții de finanțare pentru aplicant în cadrul proiectelor transfrontaliere sau transnaționale sau al altor proiecte de finanțate de către partenerii de dezvoltare;”. Considerăm că implicarea Ministerului Finanțelor în procesul de monitorizare și verificare financiară este esențială pentru a asigura alocarea corectă a fondurilor și pentru a preveni orice riscuri care ar
--	--	--

	-Suplimentar, în temeiul pct.3 din Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la proiectele de investiții capitale publice, nr. 684/2022, se propune <u>completarea anexei nr.2 și anexei nr.3 din hotărâre cu un punct cu următorul cuprins:</u> <u>„Pentru proiectele de investiții capitale publice, aplicanții completează Formularul de identificare și evaluare a proiectului de investiții capitale publice din Anexa nr.1 la Regulamentul cu privire la proiectele de investiții capitale publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.684/2022.</u>	putea afecta integritatea bugetului de stat. Această procedură va garanta o utilizare responsabilă și conformă a resurselor financiare. Or, propunerea de excludere ar putea crea un cadru în care utilizarea fondurilor publice să nu fie suficient controlată, punând în pericol stabilitatea financiară și bugetul de stat. Mai mult ca atât, acest control este solicitat și trebuie argumentat în contextul procesului de aderarea la UE, în special pe dimensiunea gestionării fondurilor, inclusiv naționale. - Se acceptă. Prevederile au fost incluse.
Consiliul platformei primarii pentru procesul de amalgamare voluntară (19 martie 2025, scrisoarea parvenită pe e-mail)	Noi, primarii autorităților publice locale ce au demarat procesul de reformă teritorial-administrativă prin amalgamare voluntară, după consultarea cu atenție a modificărilor propuse a fi operate la HG nr. 152/2022 cu privire la Regulamentul privind gestionarea mijloacelor financiare ale Fondului național pentru dezvoltare regională și locală, intervenim cu următoarele observații: 1. Noile modificări abordează insuficient și nesemnificativ susținerea localităților aflate în proces de reformă teritorial administrativă prin amalgamare voluntară, localitățile aflate în proces de reformă sunt puse practic în aceeași ipostază de concurs și cu exact aceleași sume și principii de finanțare ca și localitățile mici (cu excepția completărilor textuale regăsite la 1.3.13.3 la sbpct. 4) „cu excepția unităților administrativ teritoriale amalgamate, care pot depune mai multe proiecte per domeniu de intervenție”);	1. Se acceptă. Având în vedere inclusiv propunerile Cancelariei de stat, textul proiectului a fost revizuit fiind incluse stimulente suplimentare pentru susținerea localităților aflate în proces de reformă teritorial administrativă prin amalgamare voluntară, și anume: - Quantum distinct pentru localitățile cu o populație de până la 1500 de locuitori care se află în proces de

	2. Noul regulament nu prevede măsuri speciale de susținere pentru localitățile aflate în proces de reformă teritorial-administrativă, care au adoptat deja decizii de inițiere a amalgamării voluntare, pentru a acoperi cheltuieli speciale de infrastructură cum ar fi: drumuri intercomunitare, centru administrativ pentru UAT amalgamat, transport intercomunitar, etc., această infrastructură fiind necesară a fi edificată în perioada unificării teritoriale și administrative ale UAT-urilor aflate în reformă. 3. Noul regulament nu prevede sume majorate pentru UAT-urile amalgamate sau aflate în proces de amalgamare, or, în situația când aceste localități nu ar fi fost amalgamate ar avea șanse mai mari de accesare în mod individual fonduri naționale, decât în comun în proces de reformă, astfel se pierde interesul comunităților de a realiza reforma. 4. Noul regulament nu încurajează și nu prioritizează în nici un fel localitățile sub 1500 de locuitori, care au adoptat decizii de inițiere a procesului de reformă prin amalgamare voluntară, aflate deja la etapa tehnică de implementare a reformei, și care în noul regulament se regăsesc pe aceeași poziție de a fi finanțate cu până la 1 milion de lei, ceea ce nu corespunde cu “foile de parcurs” și costurile evaluate și stabilite în “Planurile de implementare” a reformei prin amalgamare voluntară, elaborate cu suportul partenerilor de dezvoltare a RM, or, așa cum Republica Moldova deține o Foaie de parcurs în procesul de	amalgamare voluntară: 2 milioane de lei versus 5 milioane de lei. - Reformularea pct. .3.13.3, sbpct. 4) din proiect după cum urmează: <i>„cu excepția unităților administrativ-teritoriale în proces de amalgamare voluntară sau amalgamate”</i>. 2.Se acceptă. Conform argumentelor de la pct. 1, localitățile aflate în proces de amalgamare voluntară vor putea beneficia de un quantum mai mare de finanțare pentru proiectele de la măsurile de finanțare prevăzute de HG 152/2022, inclusiv pentru modernizarea/reparația capitală/reabilitarea drumurilor locale. 3. Se acceptă. Conform argumentelor expuse la punctele anterioare, au fost incluse sume majorate pentru UAT-urile aflate în proces de amalgaare voluntară. Totodată, UAT-urilor amalgamate și celor în proces de amalgamare nu li se impune limita de un proiect per domeniu, acestea fiind eligibile pentru depunerea mai multor proiecte per domeniu de amalgamare. 4. Se acceptă. Conform celor expuse anterior, localitățile sub 1500 de locuitori, care au adoptat decizii de inițiere a procesului de reformă prin amalgamare voluntară, vor putea beneficia de un quantum de finanțare de 5 milioane de lei, față de localitățile care nu au adoptat asemenea decizii, pentru care limita maximă de finanțare va fi de 2 milioane de lei.
--	---	--

	integrare în UE și are costuri majore de implementare, asemeni și localitățile pioner aflate în proces de reformă, necesită a efectua unele investiții strategice în acest scop pentru a menține interesul față de procesul de reformă și a îndeplini obiectivele de îmbunătățire a serviciilor locale, iar aceste investiții depășesc suma de 1 milion de lei per localitate. 5. Atenționăm că aceste carențe și omisiuni pot compromite procesul de reformă teritorial-administrativă aflată în fază de pilotare, iar în situația când, inclusiv CALM, are o abordare negativă față de procesul de amalgamare voluntară, riscul este iminent ca această inițiativă a Guvernului să fie pusă pe pauză pentru mulți ani înainte. În contextul celor expuse, rugăm Guvernului să opereze completări la noul regulament, prin introducerea unor serii de facilități măsurabile pentru localitățile amalgamate și cele ce au inițiat reforma teritorial administrativă, prin adoptarea Deciziilor de inițiere a amalgamării voluntare. Să fie introdus expres în textul Regulamentului posibilitatea ca localitățile amalgamate sau cele aflate în proces de amalgamare să poată depune proiecte comune după principiul congruenței sau a “proiectelor de tip oglindă”, iar valoarea fondurilor propuse spre accesare de către autoritățile amalgamate, sau care au luat decizii de inițiere a amalgamării, să fie majorată pînă la cel puțin 20 milioane de lei. Operarea modificărilor prin completarea și prevederea expres a măsurilor de suport pentru localitățile aflate în proces de amalgamare sau deja amalgamate, va arăta deschidere și angajament ferm al Guvernului, atât în fața APL-urilor, ce au inițiat voluntar aplicarea reformei teritorial-administrative, cît și în fața partenerilor de dezvoltare. Stabilind condiții distincte pentru localitățile amalgamate, dar și celor ce au aprobat decizii de inițiere a amalgamării voluntare, Guvernul va încuraja pronunțat APL-urile să adopte o abordare pro-reformă și va urgenta cu mult în timp desfășurarea propriu zisă a reformei teritorial-administrative în Republica Moldova.	5. Se acceptă. Conform celor menționate anterior, proiectul a fost completat cu noi facilități pentru localitățile amalgamate și cele aflate în proces de amalgamare voluntară. În ceea ce privește posibilitatea ca localitățile amalgamate sau cele aflate în proces de amalgamare să poată depune proiecte comune după principiul congruenței sau a “proiectelor de tip oglindă”, menționăm că în contextul includerii modificărilor la pct. 29, sbct. 4) atât localitățile amalgamate, cît și cele în proces de amalgamare vor putea depune mai multe proiecte per domeniu, inclusiv proiecte „de tip oglindă”, valoare limită fiind calculată per proiect, nu per unitate amalgamată sau în proces de amalgamare.
--	---	---

Agencia de Dezvoltare Regională Sud (e-mail 12.03.2025, în procedură de consultare publică)	Suplimentar propunerilor înaintate anterior (în procedura de inițiere n. a.), ADR Sud intervine cu propunerea de ajustare a Anexei nr. 2 la HG 152/2022, <i>Secțiunea a 2-a Etapele și condițiile desfășurării concursului în cadrul apelului pe listă</i> , Art. 26, alin. 2 (b), în următoarea redacție - <u>perioada de aplicare și depunere a notelor conceptuale este aprobată de către Consiliu, la propunerea autorității de elaborare a politicilor de dezvoltare regională.</u>	Se acceptă. Proiectul a fost redactat.
Agencia de Dezvoltare Regională Nord (e-mail 20.03.2025, în procedură de consultare publică)	In contextul organizării sesiunilor de informare/ instruire (4 – 12 martie 2025 în Regiunea de Dezvoltare Nord) a potențialilor beneficiari care au fost invitați pentru completarea Cererilor de finanțare în cadrul competitiv de selectare a proiectelor de dezvoltare regională cu finanțare din FNDRL, ADR Nord înaintează o propunere de completare a listei de indicatori pentru Măsura 3.1. „Aprovizionare cu apă și sanitație”, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 152/2023. 1. Propunere de completare a listei de indicatori În lista actuală a indicatorilor de produs pentru Măsura 3.1. nu se regăsește indicatorul referitor la numărul de stații de pompare a apelor reziduale construite/reabilitate. Considerăm că includerea acestui indicator este esențială, având în vedere că un sistem funcțional de canalizare presupune existența unor astfel de stații, fără de care nu poate fi asigurată evacuarea și transportul corespunzător al apelor uzate spre stațiile de epurare. În acest context, solicităm completarea listei de indicatori pentru Măsura 3.1. cu următorul indicator: • Număr de stații de pompare a apelor reziduale construite/reabilitate. (în ghid și în HG 152).	1. Se acceptă. Lista indicatorilor a fost completată în proiectul hotărârii. Indicatorul va putea fi inclus în Ghidurile ulterioare ale apelurilor pentru măsura 3.1.
Asociația de Dezvoltare Intercomunitară „Ungheni” (scrisoare din 21.03.2025)	Asociația de Dezvoltare Intercomunitară „Ungheni” a examinat proiectul de Hotărâre a Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 152/2022 cc privire la aprobarea Regulamentului privind gestionarea mijloacelor financiare ale Fondului Național pentru Dezvoltare Regională și Locală și propune completarea documentului supus consultării publice, după cum urmează: <u>1. Anexa nr.2, Capitolul II, pct.9 Eligibilitatea aplicanților, subpct.1 completată cu o nouă literă d) cu următorul cuprins:</u>	1. Se ia act. Considerăm că la această etapă este necesară menținerea prevederilor existente, care

	<u>eligibile în calitate de aplicant sunt Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară create în condițiile Legii nr.17 din 02.02.2023.</u> Propunerea de completare a proiectului de Hotărâre a Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 152/2022 este determinată de necesitatea asigurării accesului Asociațiilor de Dezvoltare Intercomunitară la programele și fondurile de dezvoltare regională. ADI-urile sunt structuri asociative ale administrațiilor publice locale, având ca scop coordonarea și implementarea proiectelor de interes comun. Excluderea acestora din rândul aplicanților limitează accesul comunităților la resurse financiare esențiale pentru dezvoltare. Ajustarea propusă la Hotărârea de Guvern nr.152/2022 se aliniază prevederilor Strategiei Naționale de Dezvoltare (SND) „Moldova Europeană 2030”, Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională pentru anii 2022-2028, dar și a politicii regionale a Uniunii Europene. Conceptul dezvoltării intercomunitare este pe larg aplicat în țările Uniunii Europene, iar ADI-urile sunt eligibile pentru finanțare datorită rolului lor în dezvoltarea teritorială. Astfel, măsura dată va contribui la corelarea legislației naționale cu cea europeană privind finanțarea proiectelor locale și regionale. Includerea ADI-urilor ca aplicanți eligibili va stimula colaborarea între unitățile administrativ-teritoriale, promovând soluții integrate și eficiente pentru problemele regionale și va contribui la o mai bună implementare a politicii regionale. În aceeași ordine de idei, participarea Asociațiilor de Dezvoltare Intercomunitară la programele de finanțare va contribui nu doar la consolidarea capacităților instituționale, dar și la creșterea absorbției fondurilor și utilizarea eficientă a acestora pentru implementarea proiectelor comune care să îmbunătățească condițiile de trai ale cetățenilor. În concluzie, putem afirma că modificarea propusă asigură un cadru echitabil și eficient pentru implementarea proiectelor de dezvoltare intercomunitară, consolidând capacitatea administrativă și accelerând progresul local și regional.	stabilesc că doar autoritățile publice locale (APL) pot fi aplicanți eligibili. Această condiție se bazează pe faptul că APL-urile dețin în proprietate terenurile, clădirile și infrastructura necesare pentru implementarea proiectelor, iar acest aspect reprezintă un criteriu esențial în definirea eligibilității. Or, ADI-urilor nu dețin în proprietate astfel de bunuri. Totodată, conform prevederilor în vigoare, pentru Măsura 1.2 din Anexa nr. 2 pot fi eligibile în calitate de aplicant entitățile de drept privat (agenți economici), în condițiile unei activități de cel puțin 3 ani în domeniul respectiv de la momentul fondării până la depunerea cererii de finanțare și organizațiile necomerciale –dacă vor demonstra minimum 3 ani de activitate în domeniul relevant apelului până la depunerea cererii de finanțare. Măsura 1.2 include proiecte ca: programe regionale de formare profesională (continuă) și antreprenorială în ramurile prioritare ale regiunii, inclusiv programe de formare de competențe în domeniul turismului; dezvoltarea de abilități și competențe în cadrul infrastructurilor de afaceri: programe de incubare, acceleratoare regionale, huburi de competențe; proiecte de sprijin al inovării pentru mediu privat (creare de servicii și produse noi), care nu implică necesitatea deținerii în proprietate a terenurilor/clădirilor/infrastructurii. În ceea ce privește Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară (ADI), considerăm că acestea pot participa în cadrul proiectelor de dezvoltare regional și locală în calitate de parteneri, având în vedere că APL-urile membre ale acestora sunt deja eligibile pentru a accesa Fondul de dezvoltare regional și locală. Astfel, ADI-urile pot contribui la implementarea proiectelor, chiar dacă nu sunt aplicanți direcți.
--	--	--

	În speranța că propunerea noastră va fi acceptată, vă mulțumim anticipat! Notă: Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Ungheni a fost creată pe data de 10 octombrie 2024, prin asocierea a 23 de autorități publice de nivel II și I din raionul Ungheni, în scopul realizării în comun a unor proiecte de dezvoltare de interes local sau regional, destinate inclusiv înființării, modernizării și/sau dezvoltării infrastructurii tehnico-edilitare a localităților, precum și în scopul înființării, organizării, funcționării, monitorizării și gestionării în comun a serviciilor publice în raza de competență a unităților administrativ-teritoriale membre. Înființarea și consolidarea capacităților instituționale ale ADI Ungheni este posibilă grație suportului financiar al Uniunii Europene, în cadrul Programului „EU4Moldova: Regiuni - cheie”	
Consiliul Raional Cahul (Nr. 149 din 24.03.2025)	Ca urmare a ședinței Consiliului Regional de Dezvoltare Sud, din 18.03.2025, unde a fost abordat subiectul eligibilității ADI-urilor, pentru aplicarea proiectelor cu finanțare din FNDRL, vă comunicăm că am examinat proiectul de Hotărâre a Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 152/2022 cu privire la aprobarea Regulamentului privind gestionarea mijloacelor financiare ale Fondului Național pentru Dezvoltare Regională și Locală și propune completarea documentului supus consultării publice, după cum urmează: <u>1.Anexa nr.2, Capitolul II, pct. 9 Eligibilitatea aplicanților, subpct.1 completată cu o nouă literă: d) cu următorul cuprins: eligibile în calitate de aplicant sunt Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară create în condițiile Legii nr. 17 din 02.02.2023.</u> Propunerea de completare a proiectului de Hotărâre a Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 152/2022 este determinată de necesitatea asigurării accesului Asociațiilor de Dezvoltare Intercomunitară, la programele și fondurile de dezvoltare regională. ADI-urile sunt structuri asociative ale administrațiilor publice locale, având ca scop coordonarea și implementarea proiectelor de interes comun. Excluderea acestora din rândul aplicanților limitează accesul comunităților la resurse financiare esențiale pentru dezvoltare.	1. Se ia act. Considerăm că la această etapă este necesară menținerea prevederilor existente, care stabilesc că doar autoritățile publice locale (APL) pot fi aplicanți eligibili. Această condiție se bazează pe faptul că APL-urile dețin în proprietate terenurile, clădirile și infrastructura necesare pentru implementarea proiectelor, iar acest aspect reprezintă un criteriu esențial în definirea eligibilității. Or, ADI-urilor nu dețin în proprietate astfel de bunuri. Totodată, conform prevederilor în vigoare, pentru Măsura 1.2 din Anexa nr. 2 pot fi eligibile în calitate de aplicant entitățile de drept privat (agenți economici), în condițiile unei activități de cel puțin 3

	Ajustarea propusă la Hotărârea de Guvern nr. 152/2022 se aliniază prevederilor Strategiei Naționale de Dezvoltare (SND), „Moldova Europeană 2030”, Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională pentru anii 2022-2028, dar și a politicii regionale a Uniunii Europene. Conceptul dezvoltării intercomunitare este pe larg aplicat în țările Uniunii Europene, iar ADI-urile sunt eligibile pentru finanțare datorită rolului lor în dezvoltarea teritorială. Astfel, măsura dată va contribui la corelarea legislației naționale cu cea europeană privind finanțarea proiectelor locale și regionale. Includerea ADI-urilor ca aplicanți eligibili va stimula colaborarea între unitățile administrativ-teritoriale, promovând soluții integrate și eficiente pentru problemele regionale și va contribui la o mai bună implementare a politicii regionale. În aceeași ordine de idei, participarea Asociațiilor de Dezvoltare Intercomunitară la programele de finanțare va contribui nu doar la consolidarea capacităților instituționale, dar și la creșterea absorbției fondurilor și utilizarea eficientă a acestora pentru implementarea proiectelor comune care să îmbunătățească condițiile de trai ale cetățenilor. În concluzie, putem afirma că modificarea propusă asigură un cadru echitabil și eficient pentru implementarea proiectelor de dezvoltare intercomunitară, consolidând capacitatea administrativă și accelerând progresul local și regional. Notă: Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Cahul este pe ultima sută de metri în procesul de înregistrare, prin asocierea a 13 autorități publice de nivel II și I din raionul Cahul, în scopul realizării în comun a unor proiecte de dezvoltare de interes local sau regional, destinate inclusiv înființării, modernizării și/sau dezvoltării infrastructurii tehnico-edilitare a localităților, precum și în scopul înființării, organizării, funcționării, monitorizării și gestionării în comun a serviciilor publice în raza de competență a unităților administrativ-teritoriale membre. Înființarea și consolidarea capacităților instituționale ale ADI Cahul este posibilă grație suportului financiar al Uniunii Europene, în cadrul Programului „EU4Moldova: Regiuni - cheie”.	ani în domeniul respectiv de la momentul fondării până la depunerea cererii de finanțare și organizațiile necomerciale –dacă vor demonstra minimum 3 ani de activitate în domeniul relevant apelului până la depunerea cererii de finanțare. Măsura 1.2 include proiecte ca: programe regionale de formare profesională (continuă) și antreprenorială în ramurile prioritare ale regiunii, inclusiv programe de formare de competențe în domeniul turismului; dezvoltarea de abilități și competențe în cadrul infrastructurilor de afaceri: programe de incubare, acceleratoare regionale, huburi de competențe; proiecte de sprijin al inovării pentru mediu privat (creare de servicii și produse noi), care nu implică necesitatea deținerii în proprietate a terenurilor/clădirilor/infrastructurii. În ceea ce privește Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară (ADI), considerăm că acestea pot participa în cadrul proiectelor de dezvoltare regional și locală în calitate de parteneri, având în vedere că APL-urile membre ale acestora sunt deja eligibile pentru a accesa Fondul de dezvoltare regional și locală. Astfel, ADI-urile pot contribui la implementarea proiectelor, chiar dacă nu sunt aplicanți direcți.
Expertizare		

Ministerul Justiției (nr. 04/1-3013 din 25.03.2025)	Urmare examinării proiectului hotărârii Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 152/2022 cu privire la aprobarea Regulamentului privind gestionarea mijloacelor financiare ale Fondului național pentru dezvoltare regională și locală (număr unic 156/MIDR/2025), comunicăm următoarele. Sub aspectul intenției de reglementare, potrivit autorilor, proiectul de act normativ este condiționat de necesitatea ajustării unor indicatori, includerii posibilității depunerii online a notelor conceptuale și cererilor de finanțare, în contextul dezvoltării și lansării Sistemului Informațional de Gestionare a Programelor și Proiectelor de Dezvoltare Regională și Locală (GPPDRL) și necesitatea diversificării măsurilor de finanțare în contextul documentelor de politici elaborate și aprobate pe parcursul anului 2024, în particular: Hotărârea Guvernului nr. 216/2024 cu privire la aprobarea Programului Național de dezvoltare locală „Satul European” pentru anii 2024-2028, Hotărârea Guvernului nr. 435/2024 cu privire la aprobarea Programului Național de accelerare a dezvoltării mun. Bălți în calitate de pol de dezvoltare 2024-2028, Hotărârea Guvernului nr. 758/2024 cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Sistemului informațional pentru gestionarea programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală, precum și în contextul evaluării intermediare a Hotărârii de Guvern nr. 916/2020 cu privire la aprobarea Programului național de dezvoltare a orașelor poli de creștere în Republica Moldova pentru anii 2021-2027. În context, în temeiul art. 3 alin. (4) din Legea nr. 27/2022 privind Fondul național pentru dezvoltare regională și locală, Regulamentul privind gestionarea mijloacelor Fondului național se aprobă de Guvern. De asemenea, potrivit art. 7 alin. (1) din Legea nr. 27/2022, finanțarea programelor și proiectelor de dezvoltare locală se realizează în baza concursurilor de selectare a proiectelor, desfășurate în baza unui regulament aprobat de Guvern. Drept urmare, <u>din punct de vedere conceptual, precizăm că nu avem observații de formulat.</u>	
---	---	--

	Totodată, referitor la textul propriu-zis al proiectului, menționăm despre <u>necesitatea îmbunătățirii sub aspectul redactării și al respectării normelor de tehnică legislativă, după cum urmează:</u> 1. La clauza de adoptare, menționăm despre necesitatea revizuirii acesteia, ținând cont de prevederile art. 102 din Constituție, art. 37 din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern, art. 14 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, potrivit cărora actele normative ale Guvernului se adoptă pentru exercitarea atribuțiilor constituționale și a celor ce decurg din Legea cu privire la Guvern, precum și pentru organizarea executării legilor. Astfel, în clauza de adoptare, se indică temeiul legal de adoptare a actului normativ respectiv, norma concretă din lege care indică expres competența Guvernului de a adopta actul în cauză. În acest sens, <u>textul „art. 7 și 10” se va substitui cu textul „art. 3 alin. (4) și art. 7 alin. (1)”</u>. 2. La sbp. 1.1.5.2, cuvântul „înlocuiesc” se va substitui cu cuvântul „substituie”. Obiecția dată este valabilă și pentru sbp. 1.1.5.3. 3. La sbp. 1.2.1 și 1.2.2, se va revizui utilizarea cuvântului „după”, or, completarea unui text sau alineat, fără a specifica ordinea în care se inserează cuvintele, semnifică, conform regulii generale de tehnică legislativă, completarea textului la sfârșitul acestuia, iar amplasarea punctelor în ordine consecutivă nu necesită o mențiune expresă în acest sens (obiecție valabilă și pentru cuvintele „la final” utilizate la sbp. 1.2.3.1.1 și alte cazuri similare din proiect). 4. La sbp. 1.2.3.2.3, amintim că pentru exprimarea normativă a intenției de scoatere din vigoare a unor prevederi, se utilizează cuvintele „se abrogă” și nu „se exclude”. Sintagma „se exclude” se utilizează doar în cazul excluderii unor cuvinte, sintagme, propoziții. Obiecția dată este valabilă și pentru sbp. 1.2.15.7, 1.2.19.5, 1.3.1 și alte cazuri similare din proiect. 5. La sbp. 1.2.3.2.4, cuvintele „două litere noi” se vor substitui cu textul „literele o) și p)”. Obiecția dată este valabilă și pentru sbp. 1.39, și alte cazuri similare din proiect.	1.Se acceptă. Textul a fost redactat. 2.Se acceptă. Textul a fost redactat. 3.Se acceptă. Textul a fost redactat. 4.Se acceptă. Textul a fost redactat. 5.Se acceptă. Textul a fost redactat.
--	---	---

	6. La sbp. 1.2.3.4.2, se va ține cont de regula potrivit căreia, la schimbarea unor cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „cuvintelor” respective, iar la schimbarea unor cifre/semne și cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „textului” respectiv (obiecție valabilă și pentru sbp. 1.2.3.4.3, 1.2.3.5.2 și alte cazuri similare din proiect). 7. La sbp. 1.2.15.3, la redarea prevederii noi, se va indica înaintea parantezelor litera „f”). 8. La sbp. 1.2.9.1 se va revedea necesitatea completării propuse, or, potrivit art. 110 din Codul penal, antecedentele penale reprezintă o stare juridică a persoanei, ce apare din momentul rămânării definitive a sentinței de condamnare, generând consecințe de drept nefavorabile pentru condamnat până la momentul stingerii antecedentelor penale sau reabilitării. Stingerea antecedentelor penale anulează toate incapacitățile și decăderile din drepturi legate de antecedentele penale (art. 111 3 alin. (3) din Codul penal). Fiind stinse, se consideră că persoana nu a avut antecedente penale. Mai mult, o prevedere similară este și la pct. 10 sbp. 5) din Anexa nr. 3, la care nu se propune o astfel de completare. 9. La sbp. 1.2.18.5.2 și 1.2.18.5.3, se va revizui intervenția deoarece nu este clară, în contextul versiunii în vigoare a Hotărârii Guvernului nr. 152/2022 (https://moldlex.md/lexact/75852?version=Act%20la%20zi). 10. La sbp. 1.2.18.6.3, în contextul expunerii logice, se va completa cu pct. 261, deoarece amendamentul depășește obiectul de reglementare al punctului 26.	6.Se acceptă. Textul a fost redactat. 7. Se acceptă. Textul a fost redactat. 8. Se ia act. Modificarea este propusă la pct. 10 sbpct. 5) din Anexa nr. 2, pentru uniformizarea cu prevederea de la pct. 11, sbct. 3) din Anexa nr., unde este utilizată sintagma „antecedente penale nestinse” 9.Se ia act. Conform redacției în vigoare de pe legis.md, pct. 26, sbpct. 3) conține literele a), b), d) și e), prin urmare, modificarea a fost propusă la redacția în vigoare pe legis.md, utilizată de autor la elaborarea proiectului. Această versiune este utilizată și de beneficiarii proiectelor și instituțiile implicate în selectarea proiectelor. Prin pct. 1.2.18.5.3, se propune corectarea acestei erori prin însemnarea succesivă a literelor a), b), c), d). 10. Se acceptă. Textul a fost redactat.
--	--	--

		11. La sbp. 1.3.4.2, cu referire la acronimul „etc.” se va ține cont că acesta este impropriu terminologiei utilizate în actele normative, astfel se va evita utilizarea lui. 12. La sbp. 1.3.9, semnalăm că exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea lor în text, la prima folosire (ex: APL). 13. Cu referire la sbp. 1.3.17, prin care se propune abrogarea secțiunii a 4-a din capitolul V, considerăm necesar a completa nota de fundamentare cu raționamentele acestei soluții. Or, art. 65 din Legea nr. 100/2017 stabilește cazurile în care intervine abrogarea. 14. Suplimentar, cu referire la cuvântul „subpunct”, se va revizui modalitatea de indicarea acestuia, în vederea menținerii terminologiei constante pe întreg textul proiectului. 15. Totodată, se va revizui proiectul în vederea înlăturării omisiunilor gramaticale și de ortografie.	11. Se acceptă. Textul a fost redactat. 12. Se acceptă. Textul a fost redactat. 13. Se acceptă. Nota de fundamentare a fost completată. 14. Se acceptă. Textul a fost redactat. 15. Se acceptă. Proiectul a fost revizuit și redactat.
Centrul Anticorupție <i>EHG25/10437</i> <i>25.03.2025)</i>	Național <i>(Nr.</i> <i>din</i>	<u>Concluzia expertizei:</u> Potrivit notei de fundamentare, proiectul are drept scop: - îmbunătățirea proceselor de monitorizare a proiectelor de dezvoltare regională și locală; - asigurarea accesului îmbunătățit la infrastructura tehnico-edilitară; - amplificarea impactului pozitiv al dezvoltării urbane, revitalizării economice și sociale a orașelor, inclusiv a orașelor-poli de creștere; - optimizarea procedurilor de participare la apelurile de proiecte prin măsuri de digitalizare. În procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art.8 lit.a)-d) al Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional. Nota de fundamentare a proiectului a fost întocmită cu respectarea exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 lit.a)-f) al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017. Analiza redacției propuse, denotă insuficiența redacției sub aspectul reglementării aspectelor procedurale aferente procedurii de contestare a rezultatelor concursului și evaluării proiectelor, fapt care poate periclita certitudinea reglementării	Se acceptă. Pct. 1.3.13.3.3 al proiectului a fost completat cu norme de trimitere la Ghidul de aplicare, care va reglementa procedura contestării.

	mecanismului de realizare a drepturilor de contestare a deciziilor și acțiunilor entităților publice/agenților publici, situație în care autoritățile responsabile de executarea legii respective se pot prevala de această deficiență pentru a comite abuzuri. Implementarea prevederilor propuse, poate contribui la realizarea interesului public vizat de proiect, fapt care nu este detrimentul interesului public general (în sensul prevăzut de prevederile Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017), în condițiile respectării recomandării vizate de compartimentul III al prezentului raport de expertiză anticorupție. Recomandările expuse la Compartimentul III vizează <u>reglementarea procedurii de contestare sau stabilirea unei norme de trimitere la cadrul normativ primar aplicabil.</u>	
--	--	--

Secretar general

Angela ȚURCANU